

CHỈ ĐẠO BIÊN SOẠN

1. *Đồng chí* Nguyễn Trọng Nghĩa, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng Ban Tuyên giáo Trung ương
2. *Đồng chí* Lại Xuân Môn, Ủy viên Trung ương Đảng, Phó Trưởng Ban Thường trực Ban Tuyên giáo Trung ương

BAN BIÊN SOẠN

1. PGS.TS. Lê Hải Bình, Ủy viên dự khuyết Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Phó Trưởng Ban Tuyên giáo Trung ương - **Trưởng ban**
2. GS.TS. Đinh Xuân Dũng, nguyên Ủy viên Hội đồng Lý luận Trung ương; nguyên Phó Chủ tịch chuyên trách Hội đồng lý luận, phê bình văn học, nghệ thuật Trung ương - **Phó Trưởng ban**
3. GS.TS. Nguyễn Như Ý, nguyên Phó Giám đốc - Tổng Biên tập Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam, Tổng Biên tập Tạp chí Dạy và Học ngày nay - **Ủy viên**
4. TS. Đoàn Văn Báu, Vụ trưởng Vụ Lý luận Chính trị, Ban Tuyên giáo Trung ương - **Ủy viên**
5. ThS. Trần Chí Đạt, Giám đốc - Tổng Biên tập Nhà xuất bản Thông tin và Truyền thông, Bộ Thông tin và Truyền thông - **Ủy viên**

LỜI GIỚI THIỆU

Cách đây hơn một thế kỷ, năm 1911, người thanh niên yêu nước Nguyễn Tất Thành đã ra đi tìm con đường mới cho sự nghiệp cứu nước, đấu tranh giành độc lập dân tộc. Mang trong mình khát vọng “*Tự do cho đồng bào tôi, độc lập cho Tổ quốc tôi*”, Người đã đi qua gần 30 quốc gia, 4 châu lục và 3 đại dương, vừa làm nhiều công việc khác nhau vừa miệt mài học tập, tiếp thu kho tàng tri thức đồ sộ của nhân loại, trực tiếp tham gia các phong trào yêu nước và cách mạng ở châu Âu và Người đến với chủ nghĩa Mác - Lênin, tìm thấy ở học thuyết cách mạng và khoa học này con đường cứu nước đúng đắn - con đường cách mạng vô sản. Từ đó, Người kiên trì, sáng tạo, từng bước truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin vào Việt Nam, chuẩn bị mọi điều kiện cần thiết cho cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc, giành độc lập cho Tổ quốc. Cùng với các công việc cực kỳ hệ trọng, trong suốt cuộc đời mình, Người tích lũy được một khối lượng tri thức - văn hóa đồ sộ, nghiên ngẫm sâu sắc từ chỉ đạo và tổng kết thực tiễn cách mạng Việt Nam, cách mạng thế giới, Người xây dựng cho mình một hệ thống các quan điểm vô cùng độc đáo và sâu sắc,

mang dấu ấn của riêng Người. Từ những năm 20 của thế kỷ XX đến nay, hệ thống các quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh là ngọn đuốc soi đường cho cách mạng Việt Nam, cho toàn bộ quá trình đấu tranh của nhân dân ta đi từ thắng lợi này đến thắng lợi khác. Và đó chính là “*tài sản tinh thần vô cùng to lớn và quý giá của Đảng và dân tộc ta*”⁽¹⁾.

Nhận thức sâu sắc về giá trị to lớn và bền vững của “*tài sản tinh thần*”, từ nhiều năm qua, Đảng ta đã chỉ đạo và tổ chức việc nghiên cứu tư tưởng Hồ Chí Minh, đồng thời liên tục, kiên trì việc học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong toàn Đảng, toàn dân và toàn quân. Cho đến nay, kết quả của việc nghiên cứu tư tưởng Hồ Chí Minh đang tiếp tục được đào sâu hơn, toàn diện hơn, song có thể nêu lên những nội dung cơ bản bao gồm:

- Tư tưởng về giải phóng dân tộc, giải phóng giai cấp, giải phóng con người.
- Tư tưởng về độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội, kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại.
- Tư tưởng về sức mạnh của nhân dân, của khối đại đoàn kết dân tộc.
- Tư tưởng về quyền làm chủ của nhân dân, xây dựng nhà nước thật sự của dân, do dân, vì dân.

⁽¹⁾ Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nxb. Chính trị quốc gia, 2011, tr.88.

- Tư tưởng về quốc phòng toàn dân, xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân.
- Tư tưởng về phát triển kinh tế và văn hóa, không ngừng nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân.
- Tư tưởng về đạo đức cách mạng, cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư.
- Tư tưởng về chăm lo bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau.
- Tư tưởng về xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh, cán bộ, đảng viên vừa là người lãnh đạo, vừa là người đầy tớ thật trung thành của nhân dân...

Những nội dung cơ bản trên được hình thành, từng bước bổ sung, phát triển và hoàn thiện trong quá trình hoạt động cách mạng của Người, đặc biệt được thể hiện đúc kết trong các trước tác cực kỳ phong phú, đa dạng trong 15 tập *Hồ Chí Minh Toàn tập*. Suy nghĩ, tìm hiểu về các nội dung cơ bản trên, chúng ta thấy rõ một hệ thống quan điểm toàn diện và sâu sắc về những vấn đề cơ bản của cách mạng Việt Nam, không chỉ có ý nghĩa quyết định cho mọi thắng lợi của cách mạng gần 100 năm qua mà còn là ánh sáng mãi mãi soi đường cho sự nghiệp xây dựng, phát triển và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam trong tương lai.

Sự sâu sắc, tính độc đáo và dấu ấn riêng của tư tưởng Hồ Chí Minh là gì?

Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX (2001) đã khẳng định: *“Tư tưởng Hồ Chí Minh là kết quả vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin vào điều kiện cụ thể của nước ta, kế thừa và phát triển các giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc, tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại”*⁽¹⁾. Thực tế cho thấy, hoàn toàn không phải Hồ Chí Minh chỉ tiếp nhận ba nguồn gốc để chuyển thành tư tưởng của mình. Một năng lực sàng lọc, chọn lọc, phát triển tinh tế và sâu sắc, sự tổng hợp các tri thức, và cao hơn, đó là sự *“khúc xạ”*⁽²⁾ và *“vượt gộp”*⁽³⁾, là tài năng phi thường hiếm có của Hồ Chí Minh khi tiếp xúc, tiếp nhận, chọn lọc các tri thức khổng lồ từ ba nguồn trên.

Những nhận xét trên đây đã làm sáng tỏ kết quả, thành tựu, sản phẩm và con đường của quá trình *“Việt hóa”* nói chung và *“Hồ Chí Minh hóa”* nói riêng, các tư tưởng, lý luận, các tinh hoa văn hóa của thế giới, của châu Âu, của phương Đông và của di sản văn hóa truyền thống dân tộc qua trí tuệ uyên bác và trái tim Hồ Chí Minh.

⁽¹⁾ Đảng Cộng sản Việt Nam: Văn kiện Đại hội Đảng lần thứ IX, Nxb. Chính trị quốc gia, 2001, tr. 20.

⁽²⁾ Vũ Đình Hòe: *Pháp quyền nhân nghĩa Hồ Chí Minh*, Nxb. Trẻ, Tp. Hồ Chí Minh, 2007, tr.184.

⁽³⁾ Phan Ngọc: *Một thức nhận về văn hoá Việt Nam*, Nxb. Thế giới, 2018, tr.167.

Sự đánh giá sâu sắc và lựa chọn công phu, tinh anh về những giá trị mà Người chọn lọc và tiếp nhận trong các học thuyết của Khổng Tử, Giêsu, C. Mác và Tôn Dật Tiên là một minh chứng vô cùng thuyết phục không chỉ về kinh nghiệm ứng xử văn hóa của bản thân Người, mà trở thành một quan niệm tiếp nhận, sàng lọc, phát triển của dân tộc ta đối với văn hóa thế giới:

“Học thuyết Khổng Tử có ưu điểm là sự tu dưỡng đạo đức cá nhân. Tôn giáo Giêsu có ưu điểm của nó là lòng nhân ái cao cả. Chủ nghĩa Mác có ưu điểm của nó là phương pháp làm việc biện chứng. Chủ nghĩa Tôn Dật Tiên có ưu điểm của nó là thích hợp với điều kiện nước ta... Khổng Tử, Giêsu, Mác, Tôn Dật Tiên chẳng có ưu điểm chung đó sao? Họ đều muốn mưu cầu hạnh phúc cho loài người, mưu cầu hạnh phúc cho xã hội. Nếu hôm nay họ còn sống trên đời này, tôi tin rằng họ nhất định sống chung với nhau rất hoàn mỹ như những người bạn thân thiết. Tôi cố gắng làm một người học trò nhỏ của các vị ấy”.

Tiếp nhận những tinh hoa Văn hóa Đông, Tây quá khứ và hiện tại là con đường để Hồ Chí Minh đi tới hình thành và xây dựng hệ thống tư tưởng của mình. Song, Người là người con của phương Đông, của dân tộc Việt Nam nên để thể hiện tư tưởng của mình, Người luôn chọn cách thể hiện *cô đúc nhất, trong sáng nhất, giản dị, dễ*

hiểu nhất để đi vào trí tuệ và lòng người bằng con đường ngắn nhất. Nhờ đó, những bài nói, bài viết của Người luôn được mọi người cảm thụ sâu sắc và có sức thuyết phục mạnh mẽ. Khi cảm nhận về đặc điểm, sự độc đáo của Hồ Chí Minh, Paulmus, nhà nghiên cứu người Pháp đã có một nhận xét sâu sắc: “Người ta thấy, một người Á Đông gia nhập hàng ngũ của Mác, có thể trở thành người cộng sản ngay trên đất nước mình, không hề lay chuyển, nhưng cộng sản theo cách của mình, bởi vì Người tìm cách diễn tả và làm sinh động học thuyết đó bằng những dạng truyền thống tương tự⁽¹⁾”. Đó là sự thấu hiểu sâu sắc tư duy, tâm tư tưởng, đặc điểm riêng độc đáo của một người cộng sản Việt Nam - Hồ Chí Minh.

Một đặc trưng trong minh triết Hồ Chí Minh, đó là sự thống nhất không thể tách rời của ba nhân tố “vận dụng”, “phát triển”, “sáng tạo” và cách thể hiện, cách diễn đạt độc đáo kết quả của sự thống nhất ba nhân tố: giản dị, cô đọng, khúc chiết, ngắn gọn như một châm ngôn, một danh ngôn. Nó được thể hiện trong những khái quát vĩ mô nhất và cả trong những lời căn dặn cụ thể nhưng sâu xa về ý nghĩa.

Những năm qua, theo sự chỉ đạo của Đảng, các cấp ủy đảng đã triển khai việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong toàn Đảng, toàn dân và toàn quân. Hàng triệu người đã được tiếp cận với

⁽¹⁾ Hồ Chí Minh, Việt Nam, Á châu, Nxb. Dusenil, Paris, 1971, tr.159.

sự nghiệp, tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Những kết quả bước đầu đã được khẳng định, song, từ đòi hỏi của thực tiễn, việc học tập đó không có kết thúc, bởi vì tư tưởng Hồ Chí Minh “mãi mãi soi đường cho sự nghiệp cách mạng của nhân dân ta”.

Có nhiều con đường để tiếp cận, thẩm thấu, hiểu biết về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Đọc trực tiếp trước tác của Người trong bộ sách *Hồ Chí Minh Toàn tập* là rất cần thiết và quan trọng, song không phải ai cũng có điều kiện thực hiện được. Tìm đọc từng trước tác (bài viết, bài nói...) của Người đáp ứng nhu cầu học tập theo chuyên đề hoặc theo nghề nghiệp. Đọc và suy nghĩ qua các công trình khoa học, các cuốn sách, tài liệu học tập, bài báo nghiên cứu, giới thiệu về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Nghe, suy ngẫm, thảo luận và cố gắng vận dụng vào thực tiễn qua bài giảng của các nhà khoa học, bài thuyết trình của các báo cáo viên về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, v.v...

Tất cả các cách đó đều cần thiết và đáng quý.

Khác với các cách làm trên, bộ sách này đã chọn lọc công phu từ hàng chục ngàn trang sách của *Hồ Chí Minh Toàn tập*, những câu, những đoạn, những lời hay, khúc chiết, hàm súc, dễ đi vào lòng người và sắp xếp thành một hệ thống theo dạng từ điển để người đọc vừa được trực tiếp đọc, suy ngẫm tác phẩm của Người không phải qua một sự phân tích hay bình luận gián tiếp nào vừa

hoàn toàn có điều kiện học tập, suy ngẫm về các “danh ngôn” theo từng chủ đề cụ thể. Mỗi câu được trích dẫn trong công trình này đều có chú thích đầy đủ nguồn dẫn để khi người đọc cần hiểu toàn diện hơn có thể dễ dàng tìm về xuất xứ. Qua cách làm trên, có thể nghĩ rằng, những nội dung căn cốt nhất, cốt lõi, cái hồn của minh triết Hồ Chí Minh được thể hiện sinh động, đồng thời, qua đó, chúng ta còn thấy hiện lên sáng tỏ những phẩm chất vô cùng cao quý mà bình dị của nhân cách một con người vĩ đại - nhân cách Hồ Chí Minh.

Theo hướng tuyển chọn trên, để bộ sách và từng tập trong bộ sách có thể đến với đông đảo bạn đọc, những người tuyển chọn đã sắp xếp thành 12 tập theo các chủ đề. Các chủ đề này chứa đựng nội dung cơ bản trong tư tưởng Hồ Chí Minh song được lựa chọn theo hướng như những danh ngôn, châm ngôn vừa dễ hiểu, vừa sâu sắc và sắp xếp theo dạng từ điển (*lôgic theo chủ đề, thứ tự chữ đầu theo A, B, C...*).

Tên chung của bộ sách là “**Vang vọng lời nước non**”. Tên của mỗi tập sách đều lấy một câu văn của Bác Hồ thể hiện cô đúc nội dung chính của từng tập sách. Bạn đọc sẽ tìm thấy những tư tưởng cực kỳ sâu sắc, cô đọng, phong phú và dễ tiếp nhận, học tập từ các câu được trích dẫn trong mỗi tập sách. Các tập cụ thể của bộ sách:

Tập 1. Tôi hiến cả đời tôi cho dân tộc tôi. Tâm sự, tự sự của Chủ tịch Hồ Chí Minh về cuộc đời hoạt động cách

mạng phong phú, sôi nổi và sự cống hiến trọn đời mình cho sự nghiệp cách mạng của Đảng, dân tộc, nhân dân Việt Nam, như là những lời tự bạch của Người đối với dân tộc và nhân loại.

Tập 2. Dân tộc Việt Nam là một, nước Việt Nam là một. Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cập về truyền thống quý báu của dân tộc được đúc kết qua hàng ngàn năm lịch sử, về lòng yêu nước, ý chí kiên cường, bất khuất, khát vọng độc lập, tự do, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc và xây dựng một nước Việt Nam giàu mạnh.

Tập 3. Đảng cần phải mạnh hơn bao giờ hết. Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cập về Đảng Cộng sản Việt Nam, về sự cần thiết phải có Đảng, vị trí, vai trò và bản chất của Đảng, mục tiêu, lý tưởng của Đảng, phương thức lãnh đạo, nội dung xây dựng Đảng Cộng sản Việt Nam trong sạch, vững mạnh. Những tư tưởng của Người về Đảng Cộng sản Việt Nam là nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam, góp phần quan trọng xây dựng Đảng ta xứng đáng là người lãnh đạo, người đầy tớ thật trung thành của nhân dân.

Tập 4. Trong bầu trời không gì quý bằng nhân dân. Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cập về vị trí, vai trò, sức mạnh to lớn của nhân dân trong sự nghiệp dựng nước và giữ nước của dân tộc ta. Tư tưởng lấy dân làm gốc, quý trọng sức dân và phát huy vai trò của nhân dân trong sự nghiệp cách mạng trở thành chân lý của dân tộc Việt Nam: Những câu nói của Người về xây dựng nhà nước của dân,

do dân, vì dân, về dân chủ là những chỉ dẫn quý báu, có giá trị lớn, phục vụ nghiên cứu, giảng dạy, học tập không chỉ riêng môn học tư tưởng Hồ Chí Minh mà còn cho nhiều môn khoa học xã hội khác.

Tập 5. Phải xứng đáng là người lãnh đạo, là người dày tớ thật trung thành của nhân dân. Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cập về xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên của Đảng, Nhà nước và hệ thống chính trị; về vị trí, vai trò của người cán bộ, đảng viên trong sự nghiệp cách mạng; về tiêu chuẩn người cán bộ, đảng viên; quan niệm của Hồ Chí Minh về công tác cán bộ gồm: Tuyển chọn, đào tạo, huấn luyện cán bộ, bố trí sử dụng cán bộ; yêu cầu xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên trong sạch, vững mạnh, “vừa hồng, vừa chuyên”.

Tập 6. Thang thuốc hay nhất là thiết thực phê bình và tự phê bình. Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cập về vị trí, vai trò, tính chất, nội dung, ý nghĩa tự phê bình và phê bình; về sự trung thực, thẳng thắn, thành khẩn, nghiêm túc và khéo léo trong tự phê bình và phê bình để mỗi cán bộ, đảng viên làm tròn nghĩa vụ trước Đảng và nhân dân.

Tập 7. Còn sống thì còn phải học. Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cập về giáo dục, khẳng định mạnh mẽ nghị lực, sự vươn lên của mỗi người bằng cách học và tự học, “*Học không bao giờ ngừng*”, qua đó, giúp người đọc thấy được vị trí, vai trò của việc học tập và học tập suốt đời. Vì vậy, để trở thành phong trào toàn dân học tập thì phải có sự

tham gia của các cấp, các ngành, nhất là đội ngũ “*anh chị em giáo viên*” và chính Bác Hồ là tấm gương sáng về học tập suốt đời: “*Tôi năm nay 71 tuổi, ngày nào cũng phải học*”.

Tập 8. Văn hóa soi đường cho quốc dân đi. Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cập về văn hóa, các loại hình loại thể văn học, nghệ thuật, lối sống, nếp sống, truyền thống văn hóa dân tộc; di tích lịch sử... Nội dung khẳng định vị trí, vai trò của văn hóa đối với sự nghiệp cách mạng giải phóng dân tộc và xây dựng đất nước. Đảng, Nhà nước cần phải coi trọng và xác định văn hóa là nền tảng tinh thần, là mục tiêu và động lực, soi đường cho quốc dân đi.

Tập 9. Đại đoàn kết là một lực lượng tất thắng. Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cập về đại đoàn kết, khẳng định đại đoàn kết là một nguyên nhân có ý nghĩa quyết định đối với sự nghiệp bảo vệ và xây dựng đất nước của dân tộc ta trong lịch sử hàng ngàn năm qua. Tập “*Đại đoàn kết là một lực lượng tất thắng*” đã chỉ ra cho người đọc, nhất là cán bộ, đảng viên phải luôn nhận thức sâu sắc về vị trí, vai trò của đại đoàn kết; dù bất cứ hoàn cảnh nào cũng phải giữ gìn khối đoàn kết và chỉ có đoàn kết toàn Đảng, đoàn kết toàn dân và tinh thần đoàn kết quốc tế trong sáng, thủy chung tạo nên sức mạnh tinh thần để Đảng ta lãnh đạo nhân dân ta giành thắng lợi trong sự nghiệp cách mạng.

Tập 10. Trung với Đảng, hiếu với dân. Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cập về xây dựng lực lượng vũ trang

nhân dân. Tập sách cung cấp cho người đọc những chỉ dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với Bộ đội và Công an để thực sự là lực lượng vũ trang cách mạng tuyệt đối trung thành với Đảng, gắn bó mật thiết và tận hiếu với dân. Tập *“Trung với Đảng, hiếu với dân”* còn giúp cho bạn đọc thấu hiểu nội dung, biện pháp công tác của Bộ đội, Công an. Hiếu với nhân dân là bản chất của Bộ đội và Công an cách mạng.

Tập 11. Ngoại giao hòa bình và hữu nghị giữa các dân tộc. Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cập về đường lối đối ngoại nhất quán của Đảng ta đó là Việt Nam mong muốn và sẵn sàng thiết lập quan hệ bình đẳng với tất cả các nước dân chủ trên thế giới. Qua tập sách, giúp người đọc nhận thức được mong muốn lớn nhất của Bác Hồ là xây dựng Việt Nam trở thành một đất nước độc lập, thống nhất, hòa bình và phát triển, đóng góp quan trọng vào một thế giới không còn chiến tranh, không còn đói nghèo, một thế giới hòa bình, hữu nghị, hợp tác và phát triển.

Tập 12. Tôi đề lại muôn vàn tình thân yêu là những lời căn dặn tâm huyết, giàu tình yêu sâu sắc của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với các giai cấp, tầng lớp nhân dân, các cháu thiếu niên, nhi đồng, thanh niên, phụ nữ, phụ lão, lực lượng vũ trang và bạn bè quốc tế. Muôn vàn tình thân yêu đó thể hiện phẩm chất nhân văn cao đẹp của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với nhân dân ta.

Tư tưởng Hồ Chí Minh là một hệ thống những quan điểm toàn diện và sâu sắc về những vấn đề cơ bản của cách mạng Việt Nam, vì vậy, việc tuyển chọn trên không có khả năng bao quát hết tư tưởng của Người. Ban Tuyên giáo Trung ương cảm ơn các nhà khoa học: GS. TS. NGUYỄN. Phùng Hữu Phú; Trung tướng, PGS. TS. Trần Vi Dân; GS. TS. Mạch Quang Thắng; PGS. TS. Lý Việt Quang; PGS. TS. Doãn Thị Chín đã đồng tình và góp nhiều ý kiến quý báu cho bộ sách. Bộ phận biên soạn đã nghiêm túc sửa chữa, bổ sung theo các góp ý hợp lý, hợp tình, khoa học của Hội đồng. Với mục tiêu có được một sản phẩm mang tính phổ cập đến đông đảo mọi tầng lớp nhân dân, bộ sách chắc chắn sẽ không tránh khỏi những thiếu sót. Rất mong bạn đọc thông cảm và góp ý.

Hy vọng rằng, bộ sách này sẽ trực tiếp góp phần làm cho minh triết Hồ Chí Minh đi vào đời sống của dân tộc, của người dân Việt Nam như một động lực củng cố niềm tin khoa học và tình yêu đối với Bác Hồ vĩ đại. Trở về với cội nguồn Hồ Chí Minh, dân tộc ta sẽ vững tâm, đi đúng, đi xa hơn nữa hôm nay và mai sau tới mục đích cao đẹp mà cả đời mình Chủ tịch Hồ Chí Minh theo đuổi *“phấn đấu cho quyền lợi của Tổ quốc và hạnh phúc của quốc dân”*.

BAN TUYÊN GIÁO TRUNG ƯƠNG

*Mít tinh Tổng khởi nghĩa ở Quảng trường
Nhà hát Lớn Hà Nội, ngày 19/8/1945*

*Cử tri Hà Nội đón mừng Chủ tịch Hồ Chí Minh
và các vị được giới thiệu ứng cử đại biểu Quốc hội khóa I,
ngày 05/01/1946*

*Chủ tịch Hồ Chí Minh với các đại biểu người Công giáo
yêu Tổ quốc, yêu hòa bình, tháng 3/1955*

*Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Đại hội đại biểu
Đoàn Thanh niên cứu quốc lần thứ II, ngày 02/11/1956*

*Chủ tịch Hồ Chí Minh với các đại biểu Phật giáo,
ngày 03/01/1957*

*Chủ tịch Hồ Chí Minh
tại Hội nghị cán bộ phụ nữ toàn miền Bắc, năm 1956*

Chủ tịch Hồ Chí Minh cầm nhịp bài ca "Đoàn kết", năm 1960

Chủ tịch Hồ Chí Minh thăm Trại thí nghiệm lúa thuộc Sở Nông Lâm Hà Nội và sử dụng thử máy cấy (1960)

Chủ tịch Hồ Chí Minh kêu gọi "Mỗi người làm việc bằng hai" tại Đại hội Thanh niên Thủ đô, tháng 4/1964

An Nam cách mệnh cũng phải có nữ giới tham gia mới thành công...

(Đường cách mệnh, năm 1927, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.2, tr.315)

Ám sát là làm liều, và kết quả ít, vì giết thẳng này còn thẳng khác, giết sao cho hết? Cách mệnh thì phải đoàn kết dân chúng bị áp bức để đánh đổ cả cái giai cấp áp bức mình, chứ không phải chỉ nhờ 5, 7 người giết 2, 3 anh vua, 9, 10 anh quan mà được.

(Đường cách mệnh, năm 1927, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.2, tr.299)

Ba mươi một triệu đồng bào ta ở cả hai miền, bất kỳ già trẻ, gái trai, phải là 31 triệu chiến sĩ anh dũng diệt Mỹ, cứu nước, quyết giành thắng lợi cuối cùng.

(Bài nói tại cuộc mít tinh trọng thể kỷ niệm ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam (22-12-1944) và ngày toàn quốc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược (19-12-1946), báo Nhân Dân, ngày 26-12-1967, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.15, tr.412)

...Bác thân ái chúc các cháu mạnh khỏe, vui vẻ và Bác khuyên các cháu mấy điều sau đây:

Trước hết, các cháu phải thương yêu giúp đỡ nhau, phải đoàn kết chặt chẽ.

Đoàn kết giữa các cháu lớn và các cháu bé.

Đoàn kết giữa các cháu vùng này với các cháu vùng khác.

Đoàn kết giữa các cháu miền Nam với các cháu và đồng bào địa phương.

Đoàn kết giữa các cháu và các cô, các chú cán bộ.

(Thư gửi các cháu và các cán bộ các trường miền Nam, ngày 01-6-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.498)

...Bản chất của hòn đá là cứ ý ra, không nhúc nhích. Nhưng khi nhiều người đồng tâm hiệp lực mà xô đẩy, thì dù tảng đá to mấy, nặng mấy, cũng phải lăn.

(Bài nói chuyện trong buổi lễ bế mạc Đại hội thành lập Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, ngày 10-9-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.131)

Bất kỳ ai mà thật thà tán thành hoà bình, thống nhất, độc lập, dân chủ thì dù những người đó trước đây chống chúng ta, bây giờ chúng ta cũng thật thà đoàn kết với họ.

(Nói chuyện tại Hội nghị đại biểu Mặt trận Liên - Việt toàn quốc, ngày 10-01-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.244)

Bất kỳ ai, dù quá khứ của họ thế nào, miễn là ngày nay họ thật lòng ủng hộ công cuộc xây dựng miền Bắc và đấu tranh thống nhất nước nhà, thì chúng ta đoàn kết với họ.

(Bài nói chuyện tại lớp bồi dưỡng cán bộ về công tác mặt trận, tháng 8-1962, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.13, tr.453)

Bất kỳ đàn ông, đàn bà, bất kỳ người già, người trẻ, không chia tôn giáo, đảng phái, dân tộc. Hễ là người Việt Nam thì phải đứng lên đánh thực dân Pháp để cứu Tổ quốc.

(Lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến, ngày 19-12-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.534)

Bất kỳ người nào, bất kỳ nhóm nào, nếu họ tán thành hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ thì chúng ta cũng sẵn sàng thật thà đoàn kết với họ.

Chúng ta đoàn kết chặt chẽ với nhân dân các nước bạn.

Chúng ta dựa theo 5 nguyên tắc lớn của bản tuyên bố Trung - Ấn và Trung - Diến để gây quan hệ hữu hảo với hai Chính phủ và vua Miên và Lào.

Chúng ta phát triển quan hệ hữu hảo với các nước Đông Nam Á.

Đối với nước Pháp, chúng ta sẽ cố gắng lập lại mối quan hệ kinh tế và văn hóa trên nguyên tắc bình đẳng và hai bên đều có lợi. Chúng ta đoàn kết với nhân dân Pháp và nhân dân yêu chuộng hòa bình thế giới.

(Diễn văn chúc mừng năm mới trong dịp lễ mừng Trung ương Đảng và Chính phủ về Thủ đô, ngày 01-01-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.227)

Bây giờ còn một điểm rất quan trọng, cũng là điểm mấu chốt. Điểm này mà thực hiện tốt thì đẻ ra con cháu đều tốt: Đó là đoàn kết. Đoàn kết trên dưới, cán bộ và chiến sĩ, miền Nam và miền Bắc, trong và ngoài Đảng, quân đội và nhân dân, đoàn kết rộng rãi với các nước trong phe xã hội chủ nghĩa và nhân dân yêu chuộng hoà bình trên thế giới. Các chú đều biết, trong kháng chiến ta gặp

rất nhiều khó khăn, lực lượng địch mạnh hơn ta nhiều, nhưng nhờ đoàn kết mà ta đã thắng. Nay trong xây dựng hòa bình, ta cũng biết đoàn kết thì nhất định thành công. Không chỉ đoàn kết ngoài miệng mà phải thực sự, đoàn kết trong công tác, trong học tập. Muốn đoàn kết tốt thì phải phê bình, tự phê bình tốt, nghĩa là xuất phát từ đoàn kết mà phê bình và tự phê bình, phê bình và tự phê bình để đi đến đoàn kết tốt hơn nữa, đó là một điểm rất quan trọng.

(Nói chuyện tại lớp chính huấn trung, cao cấp của Bộ Quốc phòng và các lớp trung cấp của các tổng cục, tháng 5-1957, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.589-590)

BỆNH HẸP HÒI:

Bệnh này rất nguy hiểm, mà nhiều cán bộ và đảng viên còn mắc phải.

Trong, thì bệnh này ngăn trở Đảng thống nhất và đoàn kết.

Ngoài, thì nó phá hoại sự đoàn kết toàn dân...

Chúng ta phải kiên quyết sửa ngay bệnh ấy, mỗi đảng viên, mỗi một bộ phận, mỗi một lời nói, việc làm, tuyệt đối phải nhằm vào lợi ích của toàn cuộc, lợi ích của toàn Đảng.

Vì ham danh vọng và địa vị, cho nên khi phụ trách một bộ phận nào, thì lôi người này, kéo người khác, ưa

ai thì kéo vào, không ưa thì tìm cách tẩy ra. Thế là chỉ biết có mình, chỉ biết có bộ phận mình mà quên cả Đảng. Đó là *một thứ bệnh hẹp hòi*. Trái hẳn với nguyên tắc tập trung và thống nhất của Đảng.

Cũng vì bệnh hẹp hòi đó mà *cán bộ cấp trên phải đến và cán bộ địa phương* không đoàn kết chặt chẽ.

(Sửa đổi lối làm việc, tháng 10-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.276)

Biết đồng sức,

Biết đồng lòng,

Việc gì khó,

Làm cũng xong.

(Hòn đá, báo Việt Nam độc lập, ngày 21-4-1942, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.270)

Bọn phản động khắp thế giới vu khống rằng: Các nước xã hội chủ nghĩa cấm đạo và phá đạo.

Sự thật thì khác hẳn. Ở các nước ấy, người Công giáo có quyền tự do tín ngưỡng. Hơn nữa, “Có thực, mới vực được đạo”, nhân dân Công giáo ở các nước ấy được no cơm ấm áo, cho nên càng có dịp phụng thờ tôn giáo của mình và họ không tách rời bốn phần kính Chúa của người Công giáo với bốn phần yêu nước của người công dân...

(Công giáo và chủ nghĩa xã hội, báo Nhân Dân, ngày 27-9-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.150)

... Các cô, các chú có biết vì sao mà cách mạng của ta thành công không? Vì tinh thần. Lúc bấy giờ thực dân, phong kiến có công an, quân đội, cảnh sát, chính quyền - tất cả, Đảng ta chỉ có hai bàn tay không. Vì sao ta thành công? - Vì ta đoàn kết! Lấy gì mà đoàn kết? Lấy tinh thần! Trong kháng chiến địch có hải, lục, không quân; ta thì về hải quân, không quân không có mà ngay lục quân thì súng lung tung: Nhật, Mỹ, Pháp, Trung Quốc, đạn cũng lung tung, thuốc men không có, cán bộ thì từ du kích ra, vì sao mà thắng được? Vì đoàn kết! Vì sao đoàn kết? Là do tinh thần.

(Nói chuyện với cán bộ, đảng viên và thanh niên lao động Hải Phòng, ngày 30-5-1957, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.580)

Các dân tộc phải đoàn kết chặt chẽ muôn người như một, thương yêu giúp đỡ lẫn nhau...

Đồng bào miền xuôi lên phải đoàn kết chặt chẽ với đồng bào địa phương mình đến, phải gương mẫu trong mọi việc.

(Thư gửi Đại hội hợp tác xã và đội sản xuất nông nghiệp tiên tiến miền núi và trung du, ngày 11-4-1964, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.14, tr.295)

Các nước dân chủ nhờ đoàn kết mà đánh tan phát xít, nay đã thắng lợi cũng nên đoàn kết để giữ gìn hòa bình.

(Trả lời các nhà báo Việt Nam về Hội nghị Mạc Tư Khoa và tình hình nước Pháp, ngày 3-5-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.144)

Các vị hào lý thân mến! Hãy gấp rút nổi dậy, nhận lấy phần gánh nặng cứu nước, cứu mình. Một là tham gia hoạt động “Hội Độc lập Đồng minh”, hai là giúp đỡ cách mạng.

(Thư gửi các bậc hào lý, hương dịch, khoảng cuối năm 1941 đầu năm 1942, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.248)

Cách mạng tiến lên mãi, Đảng tiến lên mãi. Cho nên người cách mạng cũng phải tiến lên mãi.

(Đạo đức cách mạng, tạp chí Học tập, số 12-1958, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.11, tr.610)

Cách mạng và kháng chiến thắng lợi là vì nhân dân ta rất đoàn kết, rất hăng hái, rất tin tưởng và đấu tranh rất bền bỉ.

(Thư gửi cán bộ miền Nam tập kết, ngày 19-6-1956, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.351)

Cách mệnh Nga dạy cho chúng ta rằng muốn cách mệnh thành công thì phải dân chúng (công nông) làm gốc, phải có đảng vững bền, phải bền gan, phải hy sinh, phải thống nhất.

(Đường cách mệnh, năm 1927, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.2, tr.304)

... Cái sức mạnh vô địch mà ta có thể thắng quân địch giành độc lập thống nhất là sự đoàn kết...

Ta có cái thù chung là bọn cướp nước thì dù có cái thù hiểm riêng cũng phải bỏ hết. Bỏ thù riêng để trả thù chung, đó là giành thắng lợi.

(*Bài nói chuyện với các đại biểu thân sĩ trí thức, phú hào tỉnh Thanh Hóa, ngày 20-02-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.74*)

Cán bộ, đảng viên và đoàn viên phải đoàn kết chặt chẽ; phải hết lòng hết sức phục vụ nhân dân, đặt lợi ích chung của nhân dân lên trên lợi ích riêng của mình; phải làm gương mẫu trong đoàn kết dân tộc, trong học tập và trong lao động sản xuất; phải chống quan liêu, mệnh lệnh, lãng phí, tham ô.

(*Bài nói chuyện với đồng bào và cán bộ tỉnh Hà Giang, ngày 27-3-1961, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.13, tr.96*)

Cần phải tăng cường đoàn kết nội bộ và đoàn kết với nhân dân để làm tròn nhiệm vụ. Trong ngành có nhiều loại cán bộ, phải đoàn kết cho chặt chẽ; nếu chỉ đoàn kết nội bộ mà không đoàn kết với nhân dân thì không làm được việc.

(*Nói chuyện tại Đại hội chiến sĩ thi đua ngành thương nghiệp lần thứ nhất, tạp chí Sinh hoạt thương nghiệp, số đặc biệt, năm 1956, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.336*)

Chỉ có sự đoàn kết chặt chẽ của các lực lượng hòa bình trên toàn thế giới với những hành động cương quyết đòi

giải trừ quân bị và bảo vệ hòa bình mới có thể đập tan âm mưu thâm độc và đầy tội ác của những kẻ gây chiến.

(*Điện gửi Đại hội thế giới đòi giải trừ quân bị và bảo vệ hòa bình, báo Nhân Dân, ngày 17-7-1962, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.13, tr.409*)

... Chỉ đoàn kết trong Đảng, cách mạng cũng không thành công được, còn phải đoàn kết nhân dân cả nước. Họ quên rằng: so với số nhân dân thì số đảng viên chỉ là tối thiểu, hàng trăm người dân mới có một người đảng viên. Nếu không có nhân dân giúp sức, thì Đảng không làm được việc gì hết.

(*Sửa đổi lối làm việc, tháng 10-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.278*)

... Chính Bác nói ở trên thì phải đoàn kết, đoàn kết giữa cán bộ, đoàn kết đảng viên, đoàn kết giữa Nam và Bắc, đoàn kết giữa cán bộ trong và ngoài Đảng, đoàn kết giữa ngành này với ngành khác, đoàn kết nội bộ thật chặt chẽ, đoàn kết giữa Đảng và dân, giữa quân và dân.

(*Nói chuyện với cán bộ, đảng viên và thanh niên lao động Hải Phòng, ngày 30-5-1957, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.584*)

Chính là sự đoàn kết, đoàn kết hoàn toàn và không gì phá vỡ nổi của toàn thể nhân dân chúng ta đã khai sinh ra nước Cộng hòa của mình.

Lòng dũng cảm và tinh thần hi sinh đã gắn bó ý chí của mọi người Việt Nam từ Bắc chí Nam thành một khối

sức mạnh, bất kỳ nguồn gốc họ ở đâu, theo tôn giáo hay thuộc giai tầng xã hội nào.

(Diễn văn tại lễ kỷ niệm Quốc khánh đầu tiên của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa (2-9-1946) tổ chức tại Pari, ngày 2-9-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.327)

Chính nhờ có tình đoàn kết anh em của nhân dân Liên Xô và nhân dân các nước dân chủ nhân dân mà cuộc chiến tranh yêu nước của ta chống đế quốc Pháp mới thắng lợi.

(Tình hữu nghị vô sản thắng lợi, báo Nhân Dân, ngày 17-01-1959, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.12, tr.9)

Chính phủ đã tỏ ra một thái độ rất khoan hồng, chính đại, chỉ coi bọn thực dân Pháp là kẻ thù chính cần tiêu diệt, còn đối với dân chúng Pháp chịu thừa nhận quyền độc lập Việt Nam thì vẫn thân thiện và sẵn sàng bảo vệ cho sinh mạng và tài sản.

Đối với quan lại cũ, trừ những bọn đại gian, đại ác, Chính phủ Cộng hòa ta cũng tỏ một độ lượng không để tâm moi ra những tội cũ đem làm án mới làm gì.

Thái độ đó của Chính phủ tỏ rõ một ý muốn duy nhất làm sao đem lại cho dân chúng được tự do độc lập hoàn toàn và để cho tất cả mọi phần tử quốc dân được hưởng tự do độc lập ấy như muôn vật được hưởng ánh sáng mặt trời.

(Khoan hồng mà không nhu nhược, báo Cầu vồng, ngày 8-10-1945, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.49)

Chính phủ Việt Nam gồm có đại biểu các Đảng Xã hội, Đảng Dân chủ, Việt Minh, Việt Nam Cách mệnh đồng minh hội, Quốc dân đảng và nhiều vị không có đảng phái nào.

(Trả lời một nhà báo nước ngoài, ngày 16-7-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.199)

Chính sách của Chính phủ trước sau vẫn là đại đoàn kết. Đối với các vị quan lại cũ cũng như đối với tất cả các giới đồng bào, những người có tài có đức thì Chính phủ đều hoan nghênh ra gánh việc nước.

(Trả lời báo Độc lập về việc chính phủ mở rộng, ngày 28-8-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.227)

Chính sách dân tộc của Đảng và Nhà nước ta là: Các dân tộc đều bình đẳng và phải đoàn kết chặt chẽ, thương yêu giúp đỡ nhau như anh em. Đồng bào miền xuôi phải ra sức giúp đỡ đồng bào miền ngược cùng tiến bộ về mọi mặt.

(Một thắng lợi mới, báo Nhân Dân, ngày 8-11-1962, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.13, tr.495)

Chủ nghĩa thực dân Pháp không hề thay đổi cái châm ngôn “chia để trị” của nó. Chính vì thế mà nước An Nam, một nước có chung một dân tộc, chung một dòng máu, chung một phong tục, chung một lịch sử, chung một truyền thống, chung một tiếng nói, đã bị chia năm xẻ bảy. Lợi dụng một cách xảo trá sự chia cắt ấy, người ta hy vọng làm nguội được tình đoàn kết, nghĩa

đồng bào trong lòng người An Nam và tạo ra những mối xung khắc giữa anh em ruột thịt với nhau.

(*Bản án chế độ thực dân Pháp*, năm 1925,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.2, tr.125)

Chúng ta, ai nấy đều vì quốc gia dân tộc, chớ không phải vì lợi ích cá nhân. Như vậy, bất luận thế nào, chúng ta cũng phải đoàn kết. Chúng ta có thể nói được rằng: Đồng bào trong nước hầu hết đã đoàn kết rồi; các đảng, các phái, các đoàn thể, các tầng lớp, các tôn giáo, các dân tộc đều đã đoàn kết rồi. Nhờ có cái lực lượng ấy, đã có thể diệt được chế độ quân chủ phong kiến và sự trói buộc của đế quốc thực dân, đã có thể dựng lên quốc gia dân chủ cộng hòa, gây nền tự do độc lập.

(*Thư gửi Nguyễn Hải Thần, Vũ Hồng Khanh*, báo *Việt Nam*, ngày 6-12-1945, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.4, tr.132)

Chúng ta toàn dân, giáo cũng như lương, đoàn kết kháng chiến để Tổ quốc được độc lập, tôn giáo được tự do. Đức chúa phù hộ chúng ta, chúng ta chắc sẽ thắng lợi.

(*Thư gửi đồng bào Công giáo nhân dịp lễ Noel 1947*, ngày 24-12-1947, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.5, tr.373)

Chúng ta đồng tâm hiệp lực, không sợ gian nan, kiên quyết tranh đấu đến cùng, thì trường kỳ kháng chiến nhất định thắng lợi, thống nhất, độc lập nhất định thành công.

(*Điện văn gửi đồng bào miền Nam*, ngày 28-3-1947,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.136)

Chúng ta có hội Việt Minh
Đủ tài lãnh đạo chúng mình đấu tranh.
Rời ra sự nghiệp hoàn thành,
Rõ tên Nam Việt, rạng danh Lạc Hồng.
Khuyên ai xin nhớ chữ đồng,
Đồng tình, đồng sức, đồng lòng, đồng minh.

(Mười chính sách của Việt Minh, năm 1941,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.243)

Chúng ta đã đoàn kết, đấu tranh, cảnh giác và tin tưởng, cho nên chúng ta đã thắng lợi trong kháng chiến. Thì nay chúng ta *phải đoàn kết rộng rãi* đồng bào cả nước và đoàn kết chặt chẽ với nhân dân các nước bạn cùng nhân dân yêu chuộng hòa bình toàn thế giới, nâng cao *chí khí đấu tranh* và tinh thần *cảnh giác* hơn nữa, tin tưởng hơn nữa vào lực lượng mạnh mẽ và tiền đồ vẻ vang của dân tộc ta. Như vậy, chúng ta *nhất định thắng lợi* trong công cuộc củng cố hòa bình, thực hiện thống nhất, hoàn thành độc lập và dân chủ trong cả nước ta.

(*Lời kêu gọi nhân dịp kỷ niệm ngày kháng chiến toàn quốc*, báo *Nhân Dân*, ngày 19-12-1954, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.9, tr.182)

Chúng ta đã đoàn kết, nay phải đoàn kết chặt chẽ, thật thà và rộng rãi hơn nữa. Đoàn kết toàn dân. Đoàn kết với anh em Miên, Lào. Đoàn kết với các nước bạn.

Đoàn kết với các dân tộc đang đấu tranh đòi độc lập tự do và hoà bình.

(*Bài nói chuyện nhân dịp Tết năm Nhâm Thìn (1952), báo Nhân Dân, ngày 27-1-1952, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.295*)

Chúng ta do đoàn kết mới có lực lượng. Muốn đoàn kết, lực lượng mạnh, phải có phê bình, tự phê bình. Phê bình, tự phê bình là để tăng thêm đoàn kết.

(*Bài nói chuyện với đại biểu cán bộ, đảng viên tỉnh Hà Tĩnh, ngày 15-6-1957, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.618*)

Chúng ta không ghen ghét gì dân Pháp, nước Pháp, chúng ta chỉ kiên quyết chống chế độ nô lệ và chính sách tàn nhẫn của bọn thực dân Pháp. Chúng ta không đi cướp nước ai. Chúng ta chỉ giữ gìn nước ta và chống lại bọn Pháp đi cướp nước. Vì vậy chúng ta không cô độc. Những nước yêu chuộng hòa bình và dân chủ, những dân tộc nhỏ yếu trong thế giới đều đồng tình với ta. Vì toàn dân đoàn kết ở trong, nhiều bạn đồng tình ở ngoài, cho nên chúng ta nhất định thắng lợi.

(*Diễn văn đọc trong "Ngày kháng chiến toàn quốc", ngày 5-11-1945, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.104*)

Chúng ta là hai dân tộc yêu chuộng công lý và tự do, quan tâm đến văn hóa, đến sự nẩy nở của những tư tưởng đạo lý. Việc có chung những tình cảm trên làm hài hòa mối quan hệ của chúng ta, lý tưởng và lợi ích của chúng ta, tất cả đều khiến chúng ta xích lại gần nhau.

Nhưng tình hữu nghị chỉ là tình hữu nghị thực sự, thành thật và phong phú chừng nào nó hoàn toàn tự nguyện.

(*Diễn văn tại lễ kỷ niệm Quốc khánh đầu tiên của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa (2-9-1946) tổ chức tại Pari, ngày 2-9-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.328*)

Chúng ta nhất định thắng lợi vì chúng ta có lực lượng đoàn kết của cả quốc dân.

(*Gửi đồng bào Nam Bộ, báo Cứu quốc, ngày 29-9-1945, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.29*)

Chúng ta phải đoàn kết và quyết tâm. Đồng bào các dân tộc phải đoàn kết, nhân dân và bộ đội phải đoàn kết, cán bộ và nhân dân cùng bộ đội phải đoàn kết. Tất cả mọi người phải quyết tâm làm tròn nhiệm vụ.

(*Thư gửi đồng bào, bộ đội và cán bộ ở Tây Bắc, ngày 24-3-1958, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.11, tr.370*)

Chúng ta phải thương yêu nhau, phải kính trọng nhau, phải giúp đỡ nhau để mưu hạnh phúc chung của chúng ta và con cháu chúng ta.

(*Thư gửi Đại hội các dân tộc thiểu số miền Nam tại Plâycu, ngày 19-4-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.249*)

Chúng ta, từ Chính phủ đến nhân dân, Nam đến Bắc, già đến trẻ, giàu đến nghèo, đều kiên quyết một lòng không chịu mất nước, không làm nô lệ, không chịu chia rẽ.

Chúng ta, bên lương cũng bên giáo, Phật cũng như Cao Đài, đoàn kết chặt chẽ, kiên quyết kháng chiến để giải phóng giống nòi, giữ gìn Tổ quốc.

Chúng ta, từ chiến sĩ trước mặt trận đến đồng bào hậu phương, đều đem lòng quyết tử phá địch, để mở con đường sinh tồn, tự do.

(Thư gửi đồng bào và chiến sĩ Nam Bộ, miền Nam Trung Bộ nhân kỷ niệm ngày Nam Bộ kháng chiến, ngày 23-9-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.248-249)

Chúng tôi chủ trương đoàn kết tất cả các lực lượng yêu nước ở miền Bắc và miền Nam, ra sức phấn đấu chống sự can thiệp của bọn đế quốc thực dân, để xây dựng một nước Việt Nam hoà bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh.

(Bài nói tại Quốc hội Ấnônêxia, ngày 28-2-1959, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.12, tr.94)

Chữ người, nghĩa hẹp là gia đình, anh em, họ hàng, bầu bạn. Nghĩa rộng là đồng bào cả nước. Rộng nữa là cả loài người.

(Cần kiệm liêm chính, viết khoảng tháng 6-1949, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.130)

... Có đoàn kết mới có lực lượng, có lực lượng mới giành được ĐỘC LẬP, TỰ DO.

(Thư kêu gọi Tổng khởi nghĩa, tháng 8-1945, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.595)

Có đoàn kết, quyết tâm, tin tưởng thì việc gì cũng làm được.

(Bài nói chuyện với đại biểu cán bộ, đảng viên tỉnh Hà Tĩnh, ngày 15-6-1957, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.622)

Có nước đồng bào chia đảng phái, chém giết nhau liên tiếp trong bao nhiêu năm. Nước ta, vua tự thoái vị, các đảng phái không có mấy. Trong một thời gian ngắn, các giai cấp đoàn kết thành một khối, muôn dân đoàn kết để mưu hạnh phúc chung là nước được hoàn toàn độc lập và chống được giặc xâm lăng, đuổi bọn thực dân tham ác ra ngoài bờ cõi.

(Nói chuyện với đại biểu các báo chí về nội trị, ngoại giao nước nhà trong những ngày vừa qua, ngày 6-10-1945, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.48)

“Có tiền giúp tiền, có sức giúp sức,
Đồng tâm hiệp lực, kháng chiến thành công.”

(Thư khen bà Bá Huy, ngày 27-7-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.206)

Có vấn đề di cư này trước hết là do địch âm mưu chia rẽ, phá hoại ta về mặt chính trị và về kinh tế. Về kinh tế, có hàng vạn người đi, thế là ta mất hàng vạn sức lao động. Về chính trị, nó chia rẽ giữa lương và giáo, giữa Nam và Bắc, giữa Chính phủ và nhân dân... Chính sách

chống di cư của mình bây giờ không phải làm một cách cô lập với các chính sách khác.

(Huấn thị trong cuộc hội nghị cán bộ Đảng, tháng 4-1955,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.440)

Công tác Mặt trận là một công tác rất quan trọng trong toàn bộ công tác cách mạng.

(Bài nói chuyện tại lớp bồi dưỡng cán bộ về công tác mặt trận,
tháng 8-1962, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.13, tr.453)

Cuộc tranh đấu của chúng ta đương còn gay go, dằng dai. Không phải Nhật bại mà bỗng nhiên ta được giải phóng, tự do. Chúng ta vẫn phải ra sức phấn đấu. Chỉ có đoàn kết, phấn đấu, nước ta mới được độc lập.

(Thư kêu gọi tổng khởi nghĩa, tháng 8-1945,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.595)

Cuối cùng Bác nhắc lại *phải đoàn kết. Đoàn kết từ trên xuống dưới, từ trong ra ngoài, cán bộ cũ, mới đoàn kết, đảng viên cũ, mới đoàn kết, lương giáo đoàn kết.*

(Nói chuyện với cán bộ tỉnh Nam Định, ngày 24-4-1957,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.542)

Cứ 10 ngày nhịn ăn một bữa, mỗi tháng nhịn 3 bữa. Dem gạo đó (mỗi bữa một bơ) để cứu dân nghèo.

Như vậy, thì những người nghèo sẽ có bữa rau bữa cháo để chờ mùa lúa năm sau, khỏi đến nỗi chết đói.

(Sẻ cơm nhường áo, ngày 28-9-1945,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.33)

Dân ta đoàn kết một lòng, người có tiền giúp tiền, người có sức giúp sức, người có tài giúp tài, thì công việc gì ta cũng thắng lợi.

(Thư gửi đồng bào huyện Quỳnh Côi, ngày 8-8-1949,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.173)

Dân tộc Việt Nam đoàn kết chặt chẽ với dân tộc anh em Miên, Lào thì sức mạnh đó đủ đánh tan thực dân Pháp và bọn can thiệp Mỹ.

(Trả lời các nhà báo về vấn đề đế quốc Mỹ can thiệp vào Đông Dương, báo Cứu quốc, ngày 25-7-1950,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.414)

Dân tộc Việt Nam, đồng văn đồng chủng. Tình nghĩa thân thiết, hơn mấy ngàn năm. Anh em Hoa kiều, làm ăn ở đây với dân Việt Nam, cũng như ruột thịt.

Vì vậy, tuy dân tộc Việt Nam đang phải kháng chiến, tình cảnh kiều bào khiến tôi động lòng.

Chính phủ Việt Nam đã hạ nghiêm lệnh, đối với Hoa kiều, tính mệnh, tài sản đều được bảo vệ.

(Thư gửi anh em Hoa kiều, ngày 28-12-1946,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.550)

Dù ở châu Á, châu Phi, hay là ở châu Mỹ Latinh, các dân tộc đấu tranh cho hòa bình và nhân dân các nước chiến đấu để tự giải phóng đều chung trong một mặt trận.

(Diễn văn trong buổi chiêu đãi Tổng thống Môđibôcâyta, ngày 18-10-1964, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.14, tr.398)

Dân ta xin nhớ chữ đồng:

Đồng tình, đồng sức, đồng lòng, đồng minh!

(*Lịch sử nước ta*, tháng 2-1942,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.266)

Đã gọi là đoàn kết thì phải giúp đỡ nhau như anh em trong nhà.

(*Nói chuyện với đồng bào tỉnh Yên Bái*, ngày 25-9-1958,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.11, tr.533)

Đại đa số nguy binh đều vì giặc áp bức lừa gạt mà theo giặc. Chúng ta chịu khó và khôn khéo kêu gọi lòng ái quốc của họ thì nhất định họ sẽ quay về với kháng chiến.

(*Vận động nguy binh*, báo *Cứu quốc*, ngày 30-6-1951,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.106)

Đại đoàn kết là một lực lượng tất thắng. Nhờ đại đoàn kết mà cách mạng đã thắng lợi, kháng chiến đã thành công. Nay chúng ta đại đoàn kết thì cuộc đấu tranh chính trị của chúng ta nhất định thắng lợi, nước nhà nhất định thống nhất.

(*Thư gửi đồng bào cả nước*, ngày 6-7-1956,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.360)

Đại đoàn kết là nền tảng của đại thắng lợi.

(*Bài nói chuyện tại Đại hội liên hoan chiến sĩ thi đua toàn quốc*, ngày 11-7-1961, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.13, tr.156)

Đại đoàn kết tức là trước hết phải đoàn kết đại đa số nhân dân, mà đại đa số nhân dân ta là công nhân, nông dân và các tầng lớp nhân dân lao động khác. Đó là nền gốc của đại đoàn kết. Nó cũng như cái nền của nhà, gốc của cây. Nhưng đã có nền vững, gốc tốt, còn phải đoàn kết các tầng lớp nhân dân khác.

(*Nói chuyện tại Hội nghị đại biểu Mặt trận Liên - Việt toàn quốc*, ngày 10-1-1955, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.9, tr.244)

Để giữ gìn và củng cố hòa bình, chúng ta phải đoàn kết chặt chẽ. Đoàn kết đồng bào toàn quốc, Bắc Nam kháng khí một nhà. Đoàn kết với anh em Khơme và Lào. Đoàn kết với nhân dân châu Á. Đoàn kết với nhân dân Pháp và nhân dân yêu chuộng hòa bình thế giới, trước hết là nhân dân Trung Quốc và nhân dân Liên Xô.

(*Lời kêu gọi nhân dịp kỷ niệm Cách mạng Tháng Tám và ngày Quốc khánh 2-9*, báo *Nhân Dân*, từ ngày 01 đến 03-9-1954, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.9, tr.37)

Để nắm chắc vụ Đông - Xuân thắng lợi, cần chú ý 7 điểm:

1. Ra sức giữ nước cho ruộng.
2. Chọn giống tốt.
3. Cày sâu, bừa kỹ.

4. Bón phân nhiều (Tỉnh nhà có tiến bộ, trước bón phân ít, nay đã bón nhiều: 125 gánh một mẫu ta, nhưng chưa nhiều, như thế là còn ít...)

5. Cây dầy.
6. Cải tiến kỹ thuật.
7. Ra sức chống thiên tai như hạn hán, sâu chuột.

(Bài nói tại Đại hội sản xuất Đông - Xuân tỉnh Thái Bình, ngày 26-10-1958, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.11, tr.554)

Để phát triển và củng cố lực lượng, mở rộng ảnh hưởng và hành động có hiệu quả. Mặt trận dân chủ Đông Dương phải có liên hệ chặt chẽ với Mặt trận nhân dân Pháp, vì Mặt trận này cũng đấu tranh cho các quyền tự do dân chủ và có thể giúp rất nhiều cho ta.

(Những chỉ thị mà tôi nhớ và truyền đạt, năm 1939, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.167-168)

Địa chủ cũng có đôi người làm cách mạng, nước ta cũng như các nước khác, ta cũng có vài đồng chí, đại địa chủ mà làm cách mạng, hồi bí mật có bao nhiêu tiền của giúp cho Đảng hết, cam tâm chịu tù đày. Họ tuy là người trong giai cấp địa chủ nhưng lập trường và tư tưởng đã đứng về phe vô sản, là người của giai cấp công nhân.

(Bài nói tại Hội nghị nông vận và dân vận toàn quốc, ngày 5-02-1953, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.8, tr.45)

Đó là tuyên truyền lão của thực dân. Chính phủ Việt Nam gồm có đại biểu các đảng phái, như tôn giáo,

dân chủ, xã hội, mácxít. Có nhiều bộ trưởng không vào đảng phái nào. Lại có một vị hoàng tộc. Sao gọi được là cộng sản chi phối.

(Trả lời nhà báo Mỹ Harold Issacs, đầu tháng 3-1949, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.40)

Đoàn kết giữa cán bộ cũ và cán bộ mới. Đoàn kết giữa tất cả những người trong ngành y tế, từ các Bộ trưởng, Thứ trưởng, bác sĩ, dược sĩ cho đến các anh chị em giúp việc. Bởi vì, công việc và địa vị tuy có khác nhau, nhưng người nào cũng là một bộ phận cần thiết trong ngành y tế, trong việc phục vụ nhân dân.

(Thư gửi Hội nghị Cán bộ y tế, tháng 2-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.343)

Đoàn kết là một truyền thống cực kỳ quý báu của Đảng và của dân ta. Các đồng chí từ Trung ương đến các chi bộ cần phải giữ gìn sự đoàn kết nhất trí của Đảng như giữ gìn con ngươi của mắt mình.

(Bản thảo Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh 1969, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.15, tr.611)

Đoàn kết của ta không những rộng rãi mà còn đoàn kết lâu dài.

(Nói chuyện tại Hội nghị đại biểu Mặt trận Liên - Việt toàn quốc, ngày 10-1-1955, báo Nhân Dân, ngày 12-01-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.244)

Đoàn kết của ta không phải là chín bỏ làm mười (đồng tương tế) mà là phê bình. Phê bình để đoàn kết, để tiến bộ.

(Bài nói chuyện về Bản tổng cương và điều lệ của Đảng, ngày 10-5-1950, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.370)

Đoàn kết để giữ vững tự do dân chủ. Đoàn kết để kiến thiết nước nhà. Đoàn kết để xây dựng một đời sống mới.

(Lời kêu gọi nhân ngày 1-5, báo Cứu quốc, ngày 01-5-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.251)

Đoàn kết không phải ở bề mặt, bề miệng như nay xi nê, mai bát phở, mà đoàn kết để làm gì? Làm thế nào để đoàn kết? Muốn đoàn kết chặt chẽ là phải thật thà tự phê bình, thành khẩn phê bình đồng chí và những người xung quanh, phê bình, tự phê bình để cùng nhau tiến bộ, để đi đến cùng đoàn kết.

(Nói chuyện với cán bộ, đảng viên và thanh niên lao động Hải Phòng, ngày 30-5-1957, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.584)

Đoàn kết là lực lượng đưa chúng ta đến mọi thắng lợi.

(Bài nói chuyện tại lớp nghiên cứu chính trị khóa I, Trường Đại học Nhân dân Việt Nam, ngày 21-7-1956, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.376)

Đoàn kết là lực lượng mạnh nhất của chúng ta. Chúng ta phải đoàn kết rộng rãi và chặt chẽ. Đoàn kết giữa Chính phủ và nhân dân. Đoàn kết giữa các tầng lớp

trong nhân dân với nhau. Đoàn kết giữa đồng bào toàn quốc, từ Bắc chí Nam. Nói rộng hơn nữa: Đoàn kết giữa nhân dân ta và nhân dân các nước bạn, nhân dân châu Á, nhân dân nước Pháp và nhân dân yêu chuộng hòa bình thế giới.

Đoàn kết chặt chẽ lực lượng trong nước và ngoài nước, chúng ta nhất định khắc phục được mọi khó khăn một cách thắng lợi.

(Lời phát biểu trong buổi tiếp đại biểu nhân dân Thủ đô Hà Nội, ngày 16-10-1954, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.90-91)

Đoàn kết là một chính sách dân tộc, không phải là một thủ đoạn chính trị... Ai có tài, có đức, có sức, có lòng phụng sự Tổ quốc và phục vụ nhân dân thì ta đoàn kết với họ.

(Nói chuyện tại Hội nghị đại biểu Mặt trận Liên - Việt toàn quốc, ngày 10-01-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.244)

Đoàn kết là một lực lượng vô cùng mạnh mẽ. Ngoài thì ta đoàn kết với nhân dân Miên, Lào, Liên Xô, Trung Quốc và các nước bạn khác. Trong thì đoàn kết toàn thể nhân dân yêu nước, tức là công nhân, nông dân, tiểu tư sản, tư sản dân tộc và những thân sĩ kháng chiến nghĩa là 99 phần trăm toàn dân ta. Đó là một sức mạnh vô địch.

(Thường thức chính trị, năm 1953, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.8, tr.272)

Đoàn kết là sức mạnh của chúng ta. Đoàn kết chặt chẽ, thì chúng ta nhất định có thể khắc phục mọi khó khăn, phát triển mọi thuận lợi và làm trọn nhiệm vụ nhân dân giao phó cho chúng ta.

(Nói chuyện với anh chị em công chức ở Thủ đô, ngày 30-11-1954, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.9, tr.145)

Đoàn kết là sức mạnh của chúng ta.

Đoàn kết là thắng lợi của chúng ta.

(Lời phát biểu tại buổi tiễn đoàn đại biểu Đảng Cộng sản và Chính phủ Tiệp Khắc, ngày 27-01-1963, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.14, tr.18)

Đoàn kết là sức mạnh của Đảng. Đoàn kết chặt chẽ và kỷ luật nghiêm khắc, hai điều đó không thể rời nhau.

Kỷ luật nghiêm, để bảo đảm tư tưởng nhất trí và hành động thống nhất của toàn Đảng, toàn dân.

(Phải theo đúng kỷ luật của Đảng, báo *Nhân Dân*, từ ngày 22 đến 24-8-1954, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.9, tr.31)

Đoàn kết là sức mạnh vô địch của chúng ta. Bản Cương lĩnh chính trị của Mặt trận là ngọn cờ đại đoàn kết toàn thể nhân dân miền Nam để cùng nhau chống Mỹ, cứu nước đến thắng lợi cuối cùng. Nhân dân ta đã đoàn kết, càng đoàn kết rộng rãi và chặt chẽ hơn nữa! Chúng ta càng đoàn kết rộng rãi và chặt chẽ hơn nữa với anh em, bè bạn ta trên thế giới, kể cả nhân dân tiến bộ Mỹ, đang ra sức ủng hộ chúng ta! Dù giặc Mỹ hung

ác đến đâu, sức mạnh đoàn kết vĩ đại của chúng ta nhất định sẽ đánh thắng chúng.

(Thư gửi luật sư Nguyễn Hữu Thọ nhân dịp Mặt trận dân tộc giải phóng miền Nam Việt Nam công bố bản Cương lĩnh chính trị, báo *Nhân Dân*, ngày 13-9-1967, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.15, tr.366)

... đoàn kết là sức mạnh, cách mạng nhờ đoàn kết mà thắng lợi, kháng chiến nhờ đoàn kết mà thành công.

(Bài nói về tình hình và nhiệm vụ trước mắt của quân đội tại Hội nghị cao cấp toàn quốc, ngày 20-3-1958, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.11, tr.367)

Đoàn kết là sức mạnh, có sức mạnh đoàn kết thì làm việc gì cũng thành công.

(Bài nói chuyện với đồng bào và cán bộ tỉnh Thái Nguyên, ngày 13-3-1960, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.12, tr.526)

Đoàn kết rộng rãi, chặt chẽ, đồng thời phải củng cố: Nền có vững nhà mới chắc chắn, gốc có tốt thì cây mới tốt tươi.

(Nói chuyện tại Hội nghị đại biểu Mặt trận Liên - Việt toàn quốc, ngày 10-01-1955, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.9, tr.244)

Đoàn kết trong Mặt trận Việt Minh, nhân dân ta đã làm Cách mạng Tháng Tám thành công, lập nên nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.

Đoàn kết trong Mặt trận Liên - Việt, nhân dân ta đã kháng chiến thắng lợi, lập lại hoà bình ở Đông Dương, hoàn toàn giải phóng miền Bắc.

Đoàn kết trong Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, nhân dân ta đã giành được thắng lợi trong công cuộc khôi

phục kinh tế, cải tạo xã hội chủ nghĩa và trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc.

(Bài nói chuyện tại lớp bồi dưỡng cán bộ về công tác mặt trận, tháng 8-1962, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.13, tr.452)

Đoàn kết, chúng ta sẽ là một trong những người bảo toàn mạnh nhất cho nền hòa bình và dân chủ thế giới.

(Điện gửi ông G.Nêru, ngày 25-3-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.134)

Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết,

Thành công, thành công, đại thành công.

(Bài nói chuyện tại Đại hội đại biểu Mặt trận Tổ quốc Việt Nam lần thứ II, ngày 25-4-1961, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.13, tr.119)

Đoàn kết, phê bình, tự phê bình thật thà để đi đến đoàn kết hơn nữa.

(Nói chuyện với cán bộ, đảng viên và thanh niên lao động Hải Phòng, ngày 30-5-1957, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.584)

Đoàn kết. Đoàn kết là sức mạnh nhất của ta. Phải đoàn kết nội bộ, giữa cán bộ và chiến sĩ, đoàn kết quân dân, đoàn kết với các nước anh em.

(Nói chuyện với các đại biểu quân đội, thương binh và quân nhân phục viên nhân dịp tết Đinh Dậu, ngày 29-01-1957, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.489-490)

Đoàn kết tức là lực lượng. Chia rẽ tức là yếu hèn.

(Lời tuyên bố với quốc dân sau khi đi Pháp về, ngày 23-10-1946, báo Cứu quốc, ngày 23-10-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.471)

Đồng bào các dân tộc phải đoàn kết, nhân dân và bộ đội phải đoàn kết, cán bộ và nhân dân cùng bộ đội phải đoàn kết.

(Thư gửi đồng bào, bộ đội và cán bộ Tây Bắc, 24-3-1958, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.11, tr.370)

Đồng bào Công giáo cũng yêu nước. Nếu ta biết kiên nhẫn thuyết phục giác ngộ, thì nhất định tranh thủ được. Làm được như vậy thì phá được một phần âm mưu của địch, và rất có lợi cho việc đoàn kết nhân dân để kháng chiến.

(Bài nói tại Hội nghị cán bộ vùng địch hậu, tháng 10-1953, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.8, tr.321)

Đồng bào ta bất kỳ là già trẻ, trai gái, lương giáo ai cũng đồng tâm hiệp lực, nhón giúp bé, trẻ giúp già, mạnh giúp yếu thì chắc chắn thế nào cũng giành được độc lập hoàn toàn, được tự do hạnh phúc.

(Nói chuyện với nông dân và diên chủ Hưng Yên, ngày 10-01-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.178)

Đồng bào ta, gái cũng như trai, trẻ cũng như già, cho đến các cháu nhi đồng con con ai cũng nồng nàn yêu nước, ai cũng hăng hái kháng chiến, ai cũng cố gắng giết giặc.

(Thư gửi Hội nghị Trung Du, ngày 19-9-1949, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.204)

Đồng bào tất cả các dân tộc phải đoàn kết chặt chẽ, thương yêu giúp đỡ lẫn nhau như anh em trong một nhà.

(Nói chuyện tại Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Tuyên Quang, ngày 20-3-1961, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.13, tr.83)

Đồng bào tất cả các dân tộc, không phân biệt lớn nhỏ, phải thương yêu giúp đỡ lẫn nhau, phải đoàn kết chặt chẽ như anh em một nhà, để cùng nhau xây dựng Tổ quốc chung, xây dựng chủ nghĩa xã hội làm cho tất cả các dân tộc được hạnh phúc, ấm no.

(Bài nói chuyện với đồng bào và cán bộ tỉnh Cao Bằng, ngày 21-2-1961, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.13, tr.44-45)

Đồng bào Việt Bắc gồm có Kinh, Thổ, Nùng, Thái, v.v., phong tục tập quán tuy có khác nhau ít nhiều, nhưng lòng nồng nàn yêu nước, lòng căm hờn thực dân, thì muôn người như một.

(Việt Bắc anh dũng, cuối năm 1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.5, tr.448)

Đồng cam cộng khổ là một tinh thần cần phải có, nhưng nếu bình quân chủ nghĩa thì lại không đúng.

(Nói chuyện với cán bộ, đảng viên và thanh niên lao động Hải Phòng, ngày 30-5-1957, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.10, tr.583)

... đối với những người không kháng chiến, những người “dính tê” cũng không khinh rẻ họ, mà phải giúp đỡ cho họ tiến bộ, để họ cùng ta làm việc...

Bất kỳ trước đây họ là thế nào, nếu ngày nay họ thật thà tán thành hoà bình, thống nhất, độc lập, dân chủ, nếu họ muốn thật thà phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân, thì chúng ta cần cộng tác với họ.

(Bài nói chuyện với bộ đội, công an và cán bộ trước khi vào tiếp quản Thủ đô, tháng 9-1954, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.9, tr.47)

Đối với giai cấp địa chủ, nông dân cũng không “vơ đũa cả nắm”, mà có phân biệt: Đối với những địa chủ thật thà tuân theo pháp luật, thì giúp đỡ cải tạo. Đối với những địa chủ cường hào gian ác, đã có nhiều nợ máu, lại ngoan cố phá hoại thì mới trừng trị. Giáo dục cải tạo là chính.

(Hoa sen, báo Nhân Dân, ngày 30-3-1956, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.10, tr.298)

Đối với mình, những tư tưởng và hành động có lợi ích cho Tổ quốc, cho đồng bào là bạn. Những tư tưởng và hành động có hại cho Tổ quốc và đồng bào là kẻ thù. Thế là chẳng những ở ngoài, mà chính ở trong mình ta cũng có bạn và thù. Vì vậy chúng ta cần phải ra sức tăng cường bạn ở trong và ở ngoài, kiên quyết chống lại kẻ thù ở ngoài và ở trong mình ta.

(Bài nói chuyện tại buổi lễ khai mạc Trường Đại học Nhân dân Việt Nam, ngày 19-01-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.9, tr.264)

- Đối với những kẻ lầm đường theo giặc, thì ta phải thành khẩn giải thích và kêu gọi họ quay về với Tổ quốc;

làm cho họ tin tưởng rằng Chính phủ và đồng bào ta sẵn sàng khoan hồng với những người con biết cải tà quy chính.

(*Thư gửi cán bộ, chiến sĩ và đồng bào Nam Bộ*, ngày 21-9-1953, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.8, tr.243)

Đối với những người yêu nước, dù ở tầng lớp nào và dù trước đây đã cộng tác với đối phương, chúng ta sẵn sàng đoàn kết, để cùng nhau giữ gìn và củng cố hòa bình, thực hiện thống nhất, hoàn thành độc lập và dân chủ trong toàn quốc.

(*Lời kêu gọi nhân dịp kỷ niệm Cách mạng Tháng Tám và ngày Quốc khánh 2-9*, báo *Nhân Dân*, từ ngày 01 đến 03-9-1954, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.9, tr.39)

Đối với quan lại cũ, trừ những bọn đại gian, đại ác, Chính phủ Cộng hòa ta cũng tỏ một độ lượng không để tâm moi ra những tội cũ đem làm án mới làm gì.

(*Khoan hồng mà không nhu nhược*, báo *Cứu quốc*, ngày 8-10-1945, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.4, tr.49)

Đối với tư sản dân tộc, Đảng phải có thái độ khéo léo, mềm dẻo. Phải hết sức lôi kéo họ và giữ họ ở trong Mặt trận, thúc đẩy họ hành động nếu có thể, cô lập họ về chính trị nếu cần.

(*Những chỉ thị mà tôi nhớ và truyền đạt*, năm 1939, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.3, tr.167)

Đối với Việt gian, đối với cường hào gian ác thì Chính phủ và nhân dân sẽ thẳng tay trừng trị. Đối với thân sĩ yêu

nước, thật thà kháng chiến, thật thà làm đúng chính sách của Đảng, của Chính phủ, của Mặt trận thì chúng ta nhất định phải đoàn kết. Thế là rõ ràng.

(*Diễn văn khai mạc cuộc họp kỷ niệm ngày 3-3*, ngày 3-3-1953, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.8, tr.77)

Gia đình là hạt nhân của xã hội. Mọi gia đình đều đoàn kết cộng lại thành xã hội đại đoàn kết. Đại đoàn kết là sức mạnh vô địch của nhân dân ta trong công cuộc xây dựng thắng lợi chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc và trong sự nghiệp đấu tranh thực hiện hòa bình thống nhất nước nhà.

(*Phải thật sự bảo đảm lợi quyền của phụ nữ*, báo *Nhân Dân*, ngày 28-12-1962, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.13, tr.524)

Già nào,

Trẻ nào,

Lính nào,

Dân nào,

Đàn ông nào,

Đàn bà nào!

Kẻ có súng dùng súng,

Kẻ có dao dùng dao,

Kẻ có cuốc dùng cuốc,

Người có cào dùng cào,

Thấy Tây cứ chém phứa
 Thấy Nhật cứ chặt nhào.
 Chúng nhiều là mấy vạn,
 Mình mấy triệu đồng bào.
 Chúng đường xa mỗi mết,
 Mình “dĩ dật dĩi lao”.
 Làm cho chúng mòn mỏi,
 Làm cho chúng tiêu hao.
 Chúng nhất định thất bại,
 Mình sức càng dồi dào.

(Bài ca du kích, năm 1942,
 Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.282-283)

Giai cấp địa chủ là thù, nhưng đối với cá nhân địa chủ thì chính sách của Đảng có phân biệt đối đãi. Đối với phú nông thì khẩu hiệu của Đảng là liên hiệp với phú nông đúng mức. Trung nông là bạn đồng minh lâu dài của chúng ta.

(Bài nói tại Hội nghị cán bộ vùng địch hậu, tháng 10-1953,
 Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.8, tr.321)

Giảm tô không phải là một vấn đề giản đơn, nó là một bộ phận của giai cấp đấu tranh, giai cấp nông dân đấu tranh với giai cấp địa chủ... Trong chiến dịch này nông dân không đưa súng đạn ra đánh với địch, nhưng

phải dùng một thứ vũ khí mạnh hơn, tức là lực lượng tổ chức và lực lượng đoàn kết của hàng triệu nông dân.

(Bài nói tại Hội nghị nông vận và dân vận toàn quốc,
 ngày 05-02-1953, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.8, tr.46)

Giang sơn và Chính phủ là giang sơn và Chính phủ chung của chúng ta. Vậy nên tất cả dân tộc chúng ta phải đoàn kết chặt chẽ để giữ gìn nước non ta, để ủng hộ Chính phủ ta.

(Thư gửi Đại hội các dân tộc thiểu số miền Nam tại Plâycu,
 ngày 19-4-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.249)

Giáo dục là sự nghiệp của quần chúng. Cần phải phát huy đầy đủ dân chủ xã hội chủ nghĩa, xây dựng quan hệ thật tốt, đoàn kết thật chặt chẽ giữa thầy và thầy, giữa thầy và trò, giữa học trò với nhau, giữa cán bộ các cấp, giữa nhà trường và nhân dân để hoàn thành thắng lợi nhiệm vụ đó.

(Thư gửi các cán bộ, cô giáo, thầy giáo, công nhân, nhân viên,
 học sinh, sinh viên nhân dịp bắt đầu năm học mới, báo Nhân Dân,
 ngày 16-10-1968, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.15, tr.508)

Giờ quyết định cho vận mệnh dân tộc ta đã đến. Toàn quốc đồng bào hãy đứng dậy đem sức ta mà tự giải phóng cho ta.

Nhiều dân tộc bị áp bức trên thế giới đang ganh nhau tiến bước giành quyền độc lập. Chúng ta không thể chậm trễ.

Tiến lên! Tiến lên! Dưới lá cờ Việt Minh, đồng bào
hãy dũng cảm tiến lên!

(*Thư kêu gọi Tổng khởi nghĩa*, tháng 8-1945,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.596)

Gốc rễ cây sen ở dưới đất bùn hôi hám. Nhưng vươn
mình lên mặt nước trong trẻo, hấp thụ ánh sáng mặt
trời, thì HOA SEN trở nên tươi đẹp, thơm tho.

(*Hoa sen*, báo *Nhân Dân*, ngày 30-3-1956,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.299)

Hai miền Nam Bắc đoàn kết một lòng, thi đua
giết giặc, cứu nước, thì nhất định giặc Mỹ sẽ
hoàn toàn thất bại.

(*Thư gửi Chủ tịch Nguyễn Hữu Thọ và Trung ương
Mặt trận dân tộc giải phóng miền Nam*, ngày 08-5-1968,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.15, tr.457)

Hiện nay ở trong nước không cần nêu khẩu hiệu
“Đoàn kết các đảng phái”, vì điều này đã trở thành hiện
thực, mà cần phải mở rộng khối đoàn kết đến toàn dân
để đạt tới mục đích: Bên trong có lực lượng của mình,
bên ngoài tranh thủ được sự giúp đỡ của các nước Đồng
minh, trước hết là của Trung Quốc, dựng hoàn thành sự
nghiệp giải phóng dân tộc.

(*Báo cáo về tình hình các đảng phái trong nước*,
từ ngày 25 đến 28-3-1944, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.3, tr.493)

Hiện nay, tất cả các đảng chỉ có một đường chính trị
chung: Kiên quyết trường kỳ kháng chiến, để tranh lấy
thống nhất và độc lập cho Tổ quốc. Và đối với các đoàn
thể khác cùng dân chúng, chỉ có một chính sách là *đại
đoàn kết*.

(*Thư gửi ông Lê Ngọc Tiến, Ban chấp hành Đảng xã hội Việt Nam*,
ngày 05-7-1947, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.5, tr.196)

Hỡi ai con cháu Rồng Tiên!

Mau mau đoàn kết vững bền cùng nhau.

Bất kỳ nam nữ, nghèo giàu,

Bất kỳ già trẻ cùng nhau kết đoàn.

Người giúp sức, kẻ giúp tiền,

Cùng nhau giành lấy chủ quyền của ta.

Trên vì nước, dưới vì nhà,

Ấy là sự nghiệp, ấy là công danh.

(*Lịch sử nước ta*, Việt Minh tuyên truyền bộ xuất bản, tháng 2-1942,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.266)

Hỡi đồng bào yêu quý!

Bốn năm trước đây, tôi có thư kêu gọi đồng bào ta
đoàn kết. Vì có đoàn kết mới có lực lượng, có lực lượng
mới giành được **ĐỘC LẬP, TỰ DO**.

Hiện nay quân đội Nhật đã tan rã, phong trào cứu
quốc lan tràn khắp nước. Việt Nam độc lập đồng minh
(Việt Minh) có hàng chục triệu đội viên, gồm đủ các tầng

lớp sĩ, nông, công, thương, binh, gồm đủ các dân tộc Việt, Thổ, Nùng, Mường, Mán. Trong Việt Minh đồng bào ta bắt tay nhau chặt chẽ, không phân biệt trai, gái, già, trẻ, lương, giáo, giàu, nghèo.

Vừa đây Việt Minh lại triệu tập “Việt Nam quốc dân đại biểu Đại hội”, cử ra ỦY BAN DÂN TỘC GIẢI PHÓNG VIỆT NAM để lãnh đạo toàn quốc nhân dân kiên quyết đấu tranh kỳ cho nước được độc lập.

Đó là một tiến bộ rất lớn trong lịch sử tranh đấu giải phóng của dân tộc ta từ ngót một thế kỷ nay.

Đó là một điều khiến cho đồng bào ta phấn khởi và riêng tôi hết sức vui mừng.

Nhưng chúng ta chưa thể cho thế là đủ. Cuộc tranh đấu của chúng ta đương còn gay go, dằng dai. Không phải Nhật bại mà bỗng nhiên ta được giải phóng, tự do. Chúng ta vẫn phải ra sức phấn đấu. Chỉ có đoàn kết, phấn đấu, nước ta mới được độc lập.

Việt Minh là cơ sở cho sự đoàn kết, phấn đấu của dân tộc ta trong lúc này. Hãy gia nhập Việt Minh, ủng hộ Việt Minh, làm cho Việt Minh rộng lớn mạnh mẽ.

Ủy ban dân tộc giải phóng Việt Nam cũng như Chính phủ lâm thời của ta lúc này. Hãy đoàn kết chung quanh nó, làm cho chính sách và mệnh lệnh của nó được thi hành khắp nước.

Như vậy thì Tổ quốc ta nhất định mau được độc lập, dân tộc ta nhất định mau được tự do.

(Thư kêu gọi Tổng khởi nghĩa, tháng 8-1945,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.595 - 596)

Hỡi đồng bào yêu quý!

Nước nhà ta đang đứng trước một tình thế rất nghiêm trọng. Dân tộc ta suy hay thịnh, mất hay còn, chính ở trong lúc này. Không đoàn kết thì suy và mất. Có đoàn kết thì thịnh và còn. Chúng ta phải lấy đoàn kết mà xoay vần vận mệnh, giữ gìn dân tộc và bảo vệ nước nhà.

(Thư gửi đồng bào Công giáo, ngày 14-10-1945,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.55)

Hòn đá to,

Hòn đá nặng,

Nhiều người nhắc,

Nhắc lên đặng.

...

Biết đồng sức,

Biết đồng lòng,

Việc gì khó,

Làm cũng xong.

...

Dánh Nhật, Pháp,
Giành tự do,
Là việc khó,
Là việc to.
...
Nếu chúng ta,
Biết đồng lòng,
Thì việc đó,
Quyết thành công.

(Hòn đá, báo *Việt Nam độc lập*, ngày 21-4-1942,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.270-271)

Kháng chiến là rất gian khổ, nhiều lúc có thể rất bí, nhưng vì có đoàn kết, chúng ta đã thắng lợi. Bây giờ khó khăn này so với kháng chiến, cái khó khăn trước mắt chúng ta còn nhẹ và ít. Vì vậy, chúng ta phải đoàn kết, chúng ta nhất định khắc phục được.

(Nói chuyện với đại biểu nhân dân thành phố Hải Phòng,
ngày 30-5-1957, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.10, tr.575-576)

Khi một dân tộc đã đoàn kết và đứng lên kiên quyết tranh lại quyền độc lập của mình thì dân tộc ấy nhất định thắng lợi, và dù bao nhiêu đế quốc cũng không ngăn trở được thắng lợi ấy.

(Điện mừng Chủ tịch Kim Nhật Thành, báo *Cứu quốc*,
ngày 15-01-1951, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.7, tr.10)

Khi phải đương đầu với kẻ địch hung ác, một dân tộc dù bé nhỏ, nếu luôn luôn cảnh giác, đoàn kết nhất trí, kiên quyết và bền bỉ đấu tranh, thì cuối cùng nhất định thắng lợi.

(*Ủng hộ Cuba, chống đế quốc Mỹ*, báo *Nhân Dân*,
ngày 4-12-1962, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.13, tr.510)

Khoá Quốc hội này là khoá Quốc hội đoàn kết. Ở đây, có đại biểu của tất cả các giai cấp yêu nước, của tất cả các dân tộc anh em, các tôn giáo, các đảng phái, của đồng bào Bắc, Trung, Nam. Tất cả chúng ta đều phải tăng cường đoàn kết. Đoàn kết để xây dựng miền Bắc vững mạnh, đoàn kết để đấu tranh thống nhất nước nhà. Quốc hội đoàn kết nhất trí, toàn dân đoàn kết nhất trí, thì khó khăn nào chúng ta cũng khắc phục được và thắng lợi nhất định về tay ta.

(Lời phát biểu tại Quốc hội nước Việt Nam Dân chủ
Cộng hòa khóa I, Kỳ họp thứ 6, ngày 29-12-1956,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.466)

Không có đoàn kết, hợp tác xã không thể tiến lên được.
(*Bài nói chuyện với đồng bào và cán bộ xã Đại Nghĩa (Hà Đông)*,
ngày 07-10-1961, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.13, tr.217)

... không được vì những việc tranh chấp nhỏ của cá nhân mà gây điều bất hạnh ngăn cách giữa hai dân tộc.

(*Thư gửi anh em Hoa kiều*, ngày 02-9-1945,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.5)

Không quân đội nào, không khí giới nào có thể đánh ngã được tinh thần hy sinh của toàn thể một dân tộc.

(Lời kêu gọi đồng bào Nam Bộ, báo Cứu quốc, ngày 29-10-1945,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.89)

Khu tự trị Thái - Mèo là một bộ phận khăng khít trong đại gia đình Việt Nam, cùng với các dân tộc anh em khác đoàn kết thành một khối như ruột thịt. Nó sẽ luôn luôn được sự giáo dục và lãnh đạo của Đảng và của Chính phủ và sự giúp đỡ của các dân tộc anh em khác.

(Thư gửi đồng bào khu tự trị Thái - Mèo, ngày 07-5-1955,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.453)

Kiều bào mấy chục mạng người,
Thây tan, thịt nát quê người thảm thê
Khóc than cũng không hề cứu sống
Phải đứng lên như đấng Thiên Vương
Thù nhà, nợ nước đôi đường
Đã vì người chết, càng thương giống nòi
Đừng tin vào số mệnh trời,
Mà do quân Nhật giết người gây nên
Hồn ơi! Hồn có linh thiêng
Hãy cùng người sống báo đền nước non
Người còn thì nước phải còn.

(Văn tế cầu hồn kiều bào bị bom Nhật sát hại,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.191)

Là giai cấp tư sản không dính líu với đế quốc, hoặc dính líu rất ít. Một mặt thì họ bị đế quốc và phong kiến ngăn trở, cho nên họ cũng muốn chống đế quốc và phong kiến. Nhưng mặt khác, họ là giai cấp bóc lột, cho nên họ cũng sợ giai cấp bị bóc lột nổi lên đấu tranh. Và lại về mặt kinh tế, họ còn dính líu ít nhiều với địa chủ phong kiến, cho nên đối với việc cải cách ruộng đất, họ còn do dự. Do đó mà tư sản dân tộc vừa muốn cách mạng vừa muốn thỏa hiệp. Bởi vậy, giai cấp công nhân cần phải vừa đoàn kết với họ, vừa đấu tranh với họ để bảo vệ quyền lợi của công nhân. Có như vậy, giai cấp tư sản dân tộc mới phát triển được tác dụng cách mạng của họ, và phát triển kinh tế của họ.

(Thường thức chính trị, báo Cứu quốc, từ ngày 16-1 đến 23-9-1953,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.8, tr.259)

Lịch sử nước nhà chưa bao giờ trông thấy chúng ta đoàn kết chặt chẽ như ngày nay để biểu dương ý chí mạnh mẽ của một dân tộc thích chết tự do hơn là sống nô lệ.

(Lời kêu gọi kiều bào Việt Nam ở Pháp, ngày 5-11-1945,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.101)

Lịch sử thế giới đã chứng tỏ rằng không lực lượng phản động nào có thể chống lại lực lượng đoàn kết và đấu tranh của nhân dân.

(Trả lời những câu hỏi của phóng viên báo Tin nhanh hằng ngày (Luân Đôn), ngày 28-3-1962, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.13, tr.361)

Lịch sử trong những năm qua đã tỏ rõ lực lượng đoàn kết của nhân dân ta là vô địch và Mặt trận dân tộc thống nhất đã nhiều lần thắng lợi.

Mặt trận Việt Minh đã giúp Cách mạng Tháng Tám thành công.

Mặt trận thống nhất Việt Minh - Liên Việt đã giúp kháng chiến thắng lợi.

Chúng ta có thể tin chắc rằng: Với sự cố gắng của mọi người và sự ủng hộ của toàn dân, Mặt trận Tổ quốc sẽ làm tròn nhiệm vụ vẻ vang là giúp xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh.

(Bài nói chuyện trong buổi lễ bế mạc Đại hội thành lập Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, ngày 10-9-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.131)

Lòng yêu nước và sự đoàn kết của nhân dân là một lực lượng vô cùng to lớn, không ai thắng nổi. Nhờ lực lượng ấy mà tổ tiên ta đã đánh thắng quân Nguyên, quân Minh, đã giữ vững quyền tự do, tự chủ. Nhờ lực lượng ấy mà chúng ta cách mạng thành công, giành được độc lập. Nhờ lực lượng ấy mà sức kháng chiến của ta càng ngày càng mạnh. Nhờ lực lượng ấy mà quân và dân ta quyết chịu đựng muôn nỗi khó khăn thiếu thốn, đói khổ, tang tóc, quyết một lòng đánh tan quân giặc cướp nước.

(Lời kêu gọi nhân dịp Cách mạng Tháng Tám và ngày Độc lập, báo Nhân Dân, ngày 16-8-1951, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.164-165)

Lương giáo đoàn kết, toàn dân đoàn kết, cả nước một lòng, nhân dân ta nhất định sẽ thắng lợi trong công cuộc đấu tranh thực hiện hoà bình thống nhất Tổ quốc và xây dựng một nước Việt Nam hoà bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh.

(Thư gửi Hội nghị đại biểu đồng bào theo đạo Thiên Chúa toàn miền Bắc, ngày 17-9-1964, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.14, tr.381)

Mặt trận dân tộc thống nhất cần mở rộng hơn nữa, củng cố hơn nữa, đoàn kết tất cả những người thật sự yêu Tổ quốc, yêu hoà bình, không phân biệt họ thuộc đảng phái nào, tôn giáo nào, từng lớp nào và quá khứ họ đã hợp tác với phe nào.

(Chúc mừng Đại hội mặt trận, ngày 5-9-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.119)

... Mặt trận dựa trên nền tảng tối đại đa số nhân dân trong nước là đồng bào công nhân và đồng bào nông dân; đồng thời chú trọng đến tất cả các tầng lớp xã hội trong nước ta, không bỏ sót ai.

(Bài nói chuyện trong buổi lễ bế mạc Đại hội thành lập Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, ngày 10-9-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.130)

Mặt trận sẵn sàng đoàn kết tất cả những người yêu nước, không phân biệt xu hướng chính trị, tín ngưỡng tôn giáo, v.v.. Như vậy là Mặt trận sẽ bao gồm những

người hiện nay tỏ ra thành tâm thành ý phụng sự Tổ quốc, dù trước đây họ đã theo phe phái nào.

(Bài nói chuyện trong buổi lễ bế mạc Đại hội thành lập Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, ngày 10-9-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.10, tr.130)

Mạnh gì sợi chỉ con con,

Khôn thiêng biết có vương tròn cho chăng!

Càng dài lại càng mỏng manh,

Thế gian ai sợ chi anh chỉ xoàng!

Nhờ tôi có nhiều đồng bang,

Hợp nhau sợi dọc, sợi ngang rất nhiều.

Dệt nên tấm vải mỹ miều,

Đã bền hơn lụa, lại điều hơn da

Đố ai bút xé cho ra,

Đó là lực lượng, đó là vẻ vang.

*

* *

Hỡi ai con cháu Hồng Bàng,

Chúng ta phải biết kết đoàn mau mau.

...

(Ca sợi chỉ, báo Việt Nam độc lập, ngày 1-4-1942, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.3, tr.268-269)

Mọi gia đình đều đoàn kết cộng lại thành xã hội đại đoàn kết.

(Phải thật sự bảo đảm quyền lợi của phụ nữ, báo Nhân Dân, ngày 28-12-1962, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.13, tr.524)

Mọi người yêu nước và tiến bộ là bạn của ta.

(Bài nói chuyện tại lớp bồi dưỡng cán bộ về công tác mặt trận, tháng 8-1962, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.13, tr.453)

Một mặt trận của nhân dân đoàn kết chặt chẽ và rộng rãi là một lực lượng tất thắng.

(Bài nói chuyện tại Đại hội đại biểu Mặt trận Tổ quốc Việt Nam lần thứ II, ngày 25-4-1961, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.13, tr.119)

Một ngón tay thì yếu, nhưng năm ngón tay nắm lại thành quả dấm thì rất mạnh.

(Bài nói với cán bộ, chiến sĩ Đại đội 1, Tiểu đoàn 1, Đoàn Tam Đảo bộ đội Phòng không - Không quân, ngày 19-7-1965, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.14, tr.574)

... một nhiệm vụ quan trọng của đồng bào miền biển là phải bảo vệ bờ biển. Đồng bào miền biển là người canh cửa cho Tổ quốc.

(Bài nói chuyện tại Hội nghị cán bộ phát động miền biển, ngày 10-4-1956, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.10, tr.311)

Muốn biết tự do chầy hay chóng,

Thì xem tổ chức khắp hay không.

Nước nhà giành lại nhờ tài sắt,
 Sự nghiệp làm nên bởi chữ đồng.
 Tổ chức, tuyên truyền càng rộng rãi,
 Tức là cách mệnh chóng thành công.

(Chơi giăng, báo *Việt Nam độc lập*, ngày 21-8-1942,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.279)

Muốn củng cố phát triển tốt Đảng, Đoàn, trước hết nội bộ phải đoàn kết chặt chẽ từ tỉnh, huyện đến xã. Nếu người ý kiến này kẻ ý kiến khác, trống đánh xuôi, kèn thổi ngược, chẳng những hại đến nội bộ mà còn hại đến nhân dân nữa.

(Bài nói tại Hội nghị tuyên giáo miền núi, ngày 31-8-1963,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.14, tr.167)

Muốn đoàn kết toàn dân, cần phải có một đoàn thể rộng lớn, rất độ lượng thì mới có thể thu hút được mọi đoàn thể và cá nhân có lòng thiết tha yêu nước, không phân biệt tuổi tác, gái trai, tôn giáo, nghề nghiệp, giai cấp, đảng phái. Mục đích của đoàn thể ấy phải thiết thực tiêu biểu cho những yêu cầu và nguyện vọng của nhân dân cả nước: Đoàn kết toàn dân, tranh thủ ngoại viện, đánh đuổi kẻ thù, khôi phục Tổ quốc. Thái độ của đoàn thể ấy phải cao cả, ngay thẳng, mới có thể không thiên lệch, không dựa trên định kiến của một đảng phái, mới

có thể được sự tin tưởng và ủng hộ của các tổ chức, các đảng phái và của toàn dân.

(*Báo cáo của Phân hội Việt Nam thuộc Hội Quốc tế chống xâm lược*, từ ngày 25-28 tháng 3-1944, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.3, tr.480)

Muốn đồng tâm hiệp lực, muốn bền gan thì trước ai ai cũng phải hiểu rõ vì sao mà phải làm, vì sao mà không làm không được, vì sao mà ai ai cũng phải gánh một vai, vì sao phải làm ngay không nên người này ngồi chờ người khác. Có như thế mục đích mới đồng; mục đích có đồng, chí mới đồng; chí có đồng, tâm mới đồng; tâm đã đồng, lại phải biết cách làm thì làm mới chóng.

(*Đường cách mệnh*, năm 1927,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.2, tr.282)

Nam Bộ là Thành đồng của Tổ quốc. Toàn thể đồng bào, nhất là đồng bào Sài Gòn - Chợ Lớn trước đây đã đoàn kết kháng chiến, nay cần phải đoàn kết chặt chẽ và rộng rãi hơn nữa không phân biệt đảng phái, tôn giáo, không phân biệt trước đây đứng về phe nào và dù hiện nay đang làm việc với đối phương - đều phải đoàn kết rộng rãi và chặt chẽ để đấu tranh cho Tổ quốc. Tôi thiết tha kêu gọi đồng bào trong các tôn giáo, các thân sĩ yêu nước, các sĩ quan và binh lính, cùng các nhân viên trong hàng ngũ đối phương hãy theo con đường chính nghĩa và vẻ vang của Tổ quốc, hãy cùng với các tầng lớp nhân dân mạnh dạn đấu tranh để củng

cố hòa bình, thực hiện thống nhất, hoàn thành độc lập, dân chủ của đất nước. Tôi đón chờ thành tích tốt đẹp của đồng bào.

(Thư gửi đồng bào Nam Bộ, viết cuối tháng 12-1954, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.217)

Nay trong xây dựng hòa bình, ta cũng biết đoàn kết thì nhất định thành công. Không phải chỉ đoàn kết ngoài miệng mà phải thực sự, đoàn kết trong công tác, trong học tập. Muốn đoàn kết tốt thì phải phê bình, tự phê bình tốt, nghĩa là xuất phát từ đoàn kết mà phê bình và tự phê bình để đi đến đoàn kết hơn nữa, đó là một điểm rất quan trọng.

(Nói chuyện tại Lớp chính huấn trung, cao cấp của Bộ Quốc phòng và các lớp trung cấp của các tổng cục, tháng 5-1957, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.589-590)

Nay đồng bào Hòa Hảo Sa Đéc đã xung phong bỏ quân giặc cướp nước mà về với Tổ quốc thân yêu.

Chính phủ và toàn quốc đồng bào đang chờ đợi để hoan nghênh những người hiện đang lầm đường theo giặc sẽ noi gương ái quốc của anh em Hòa Hảo đó.

(Lời kêu gọi đồng bào Cao Đài Hòa Hảo, ngày 3-5-1948, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.517)

Năm cánh ngôi sao là đại biểu cho sự đoàn kết năm lớp nhân dân Sĩ, Nông, Công, Thương, Binh, nay ra đời

trong lúc nhân dân Việt Nam nổi lên chống Nhật và đứng về phe các nước Đồng minh.

(Trả lời một nhà báo nước ngoài, ngày 16-7-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.199-200)

Năm 1407, Tàu (phong kiến) đánh nhau với ta; nhờ ý chí độc lập và lòng khát khao tự do hơn là nhờ quân đông sức mạnh, nước Nam đã thắng.

(Lời than vãn của bà Trưng Trắc, báo L'Humanité, ngày 24-6-1922, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.1, tr.98)

Năm ngón tay cũng có ngón vắn ngón dài. Nhưng vắn dài đều họp nhau lại nơi bàn tay. Trong mấy triệu người cũng có người thế này thế khác, nhưng thế này hay thế khác đều dòng dõi của tổ tiên ta. Vậy nên ta phải khoan hồng đại độ.

(Thư gửi đồng bào Nam Bộ, ngày 1-6-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.280)

Năm ngón tay cũng có ngón vắn ngón dài. Nhưng vắn dài đều họp nhau lại nơi bàn tay. Trong mấy triệu người cũng có người thế này thế khác, nhưng thế này hay thế khác đều dòng dõi của tổ tiên ta. Vậy nên ta phải khoan hồng đại độ. Ta phải nhận rằng đã là con Lạc cháu Hồng thì ai cũng có ít hay nhiều lòng ái quốc.

(Thư gửi đồng bào Nam Bộ, báo Cứu quốc, ngày 01-6-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.280)

Nên có vũng nhà mới chắc chắn, gốc có tốt thì cây mới tốt tươi. Trong chính sách đoàn kết cần phải chống

hai khuynh hướng sai lầm: cô độc hẹp hòi và đoàn kết vô nguyên tắc.

(Nói chuyện tại Hội nghị đại biểu mặt trận Liên - Việt toàn quốc, ngày 10-01-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.244)

Ngày nay nước Việt Nam là nước chung của chúng ta. Trong Quốc hội có đủ đại biểu các dân tộc. Chính phủ thì có “NHA DÂN TỘC THIỂU SỐ” để săn sóc cho tất cả các đồng bào.

(Thư gửi Đại hội các dân tộc thiểu số miền Nam tại Plâycu, ngày 19-4-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.249)

Ngày nay, sự đoàn kết trong Đảng là quan trọng hơn bao giờ hết, nhất là sự đoàn kết chặt chẽ giữa các cán bộ lãnh đạo.

... Muốn đoàn kết chặt chẽ trong Đảng, ắt phải thống nhất tư tưởng, mở rộng dân chủ nội bộ, mở rộng tự phê bình và phê bình.

(Lời bế mạc Hội nghị lần thứ VII mở rộng của Ban Chấp hành Trung ương Đảng Lao động Việt Nam, 12-3-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.368)

Ngày nay, trong việc xây dựng quân đội, phát triển kinh tế, cũng phải tăng cường đoàn kết: Đoàn kết trong cán bộ với nhau, đoàn kết giữa cán bộ và chiến sĩ, đoàn kết giữa cán bộ và bộ đội Bắc - Nam, đoàn kết giữa bộ đội chiến đấu và bộ đội sản xuất. Phải thực hiện đoàn kết quân dân, quân đội phải giúp đỡ nhân dân. Nhất là các

đơn vị bộ đội sản xuất càng phải chú ý giúp đỡ nhân dân, thực hiện tốt chính sách dân tộc của Đảng và Chính phủ.

(Bài nói về tình hình và nhiệm vụ trước mắt của quân đội tại hội nghị cấp cao toàn quân, ngày 20-3-1958, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.11, tr.367)

Người ta thường nói: *Nam Bắc một nhà, như anh em ruột thịt.*

Đó là một câu rất thấm thiết. Nó tỏ rõ tinh thần đoàn kết khăng khít không gì lay chuyển được của toàn dân ta từ Bắc đến Nam.

(Thư gửi cán bộ miền Nam tập kết, ngày 19-6-1956, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.349)

Người Việt Nam, người Bắc Phi cũng như những người bạn ở các thuộc địa Pháp khác, chúng ta đoàn kết chặt chẽ và cùng có chung một lý tưởng: Đập tan chế độ thực dân Pháp và giành lại độc lập.

... nước Việt Nam được giải phóng sẽ giúp cho sự giải phóng nước các bạn được dễ dàng và cuộc chiến thắng của Việt Nam sẽ giúp cho các bạn chiến thắng sau này.

(Thư gửi các võ quan và các chiến sĩ đội quân Bắc Phi độc lập, báo Cứu quốc, ngày 13-10-1949, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.225)

Ngụy binh cũng là con dân nước Việt, nhưng vì đại mà đi lầm đường, cho nên tôi và Chính phủ sẵn sàng tha thứ những người sớm biết lỗi và quay về với đại gia đình kháng chiến.

(Thư gửi các ngụy binh, báo Cứu quốc, ngày 28-9-1951, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.198)

Nhân dân Đông Dương đã thắng kẻ thù trong cuộc kháng chiến vừa qua. Đoàn kết chặt chẽ và được sự đồng tình ủng hộ của nhân dân châu Á và dân thế giới, nhân dân Đông Dương tin tưởng ở sức mạnh tất thắng của mình trong cuộc đấu tranh củng cố hòa bình, thực hiện thống nhất, hoàn thành độc lập và dân chủ, chống chính sách xâm lược của đế quốc Mỹ và phe lũ.

(Nhân dân Đông Dương quyết không để đế quốc Mỹ phá hoại hòa bình ở Đông Dương, báo Nhân Dân, ngày 8-02-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.305)

Nhân dân Trung Quốc đã thắng đế quốc Mỹ và phản động Tưởng, thì nhân dân Việt Nam sẽ thắng đế quốc Mỹ và thực dân Pháp. Vì nhân dân đoàn kết là một lực lượng chỉ đánh thắng địch chứ địch không thể đánh thắng.

(Tình hình thế giới tháng 5 và tháng 6 năm 1950, ngày 8-7-1950, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.406)

Nhờ dân ta đoàn kết một lòng và Chính phủ lãnh đạo khôn khéo, mà chúng ta bẻ gãy xiềng xích nô lệ, tranh được độc lập tự do.

(Thư gửi Ủy ban nhân dân các kỳ, tỉnh huyện và làng, ngày 17-10-1945, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.64)

Nhờ đoàn kết chặt chẽ, một lòng một dạ phục vụ giai cấp, phục vụ nhân dân, phục vụ Tổ quốc, cho nên từ ngày thành lập đến nay, Đảng ta đã đoàn kết, tổ chức và

lãnh đạo nhân dân ta hăng hái đấu tranh tiến từ thắng lợi này đến thắng lợi khác.

(Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, viết năm 1965, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.15, tr.611)

Nhờ sự đoàn kết chặt chẽ giữa các dân tộc, nhờ sự hi sinh phấn đấu của tất cả đồng bào, mà chúng ta tranh được quyền tự do độc lập, và xây nên nước Dân chủ Cộng hòa.

(Thư gửi đồng bào các dân tộc thiểu số, tháng 12-1945, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.155)

Nhờ sức đoàn kết tranh đấu chung của tất cả các dân tộc, nước Việt Nam ngày nay được độc lập, các dân tộc thiểu số được bình đẳng cùng dân tộc Việt Nam, tất cả đều như anh chị em trong một nhà, không còn có sự phân chia nòi giống, tiếng nói gì nữa.

(Lời phát biểu tại Hội nghị đại biểu các dân tộc thiểu số Việt Nam, ngày 3-12-1945, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.130)

Những đứa phản quốc có chứng cứ rõ ràng phải trừng trị dã daniel. Nhưng chúng ta không nên đào bới những chuyện cũ ra làm án mới. Đối với những người không nguy hiểm lắm, thì nên dùng chính sách cảm hoá, khoan dung, không nên bắt bó lung tung, không nên tịch thu vô lý, làm cho dân kinh khủng.

(Thư gửi các đồng chí tỉnh nhà, ngày 17-9-1945, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.19)

Nhưng trong lúc Tổ quốc lâm nguy thì tất cả các đảng phái đoàn kết cứu nước. Hiện nay Việt Nam đã thực hiện chính sách đó, song việc mượn tiếng phản đối, mà phản kháng chiến, phản nhân dân, đi theo phe địch như Ưng Tinh Vệ ở Trung Hoa, bọn Lavan ở Pháp, thì quốc dân không thể tha thứ, lịch sử không thể khoan dung.

Những người lỡ đi lầm đường mà biết trở về với Tổ quốc thì dân Việt Nam sẵn sàng hoan nghênh.

(Trả lời một nhà báo nước ngoài, ngày 16-7-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.200-201)

Những viên chức cũ, những sĩ quan, binh lính của thực dân Pháp và bù nhìn, ai cải tà quy chính đều được Chính phủ và nhân dân ta đối đãi khoan hồng.

(Thư gửi đồng bào, chiến sĩ và cán bộ vùng mới giải phóng ở đồng bằng Bắc Bộ, ngày 03-7-1954, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.8, tr.534)

Nội bộ chúng ta phải đoàn kết, đoàn kết thật chặt chẽ, do đoàn kết thật chặt chẽ trong Đảng mà đoàn kết ngoài Đảng, đoàn kết với nhân dân. Có như thế, khó khăn gì cũng vượt qua, việc gì cũng làm được.

(Nói chuyện tại Hội nghị cán bộ Đảng ngành giáo dục, đầu tháng 6-1957, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.595)

Nội bộ Đảng phải đoàn kết nhất trí, đoàn kết không phải ngoài miệng mà phải đoàn kết trong công tác, trong tự phê bình và phê bình giúp nhau tiến bộ.

(Nói chuyện với cán bộ các ngành quân, dân, chính, Đảng Hải Phòng, ngày 31-3-1959, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.12, tr.151)

Nói phát động quần chúng, phải nói đến đồng bào Công giáo. Thường cán bộ có thành kiến rằng đồng bào Công giáo là lạc hậu, là khó vận động. Nói vậy là sai. Cha cố cũng có những người kháng chiến như cụ Trục, cụ Kỳ và nhiều vị khác.

(Bài nói tại Hội nghị cán bộ Liên hiệp phụ nữ toàn quốc về vấn đề phát động quần chúng nông dân, tháng 3-1953, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.8, tr.96)

Nước ta là một nước thống nhất gồm nhiều dân tộc. Các dân tộc sống trên đất nước Việt Nam đều bình đẳng về quyền lợi và nghĩa vụ.

(Báo cáo về dự thảo Hiến pháp sửa đổi tại Kỳ họp thứ 11, Quốc hội khoá I nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà, ngày 18-12-1959, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.12, tr.371)

Ong kia yêu giống, yêu nòi,

Đồng tâm, hợp lực đuổi loài cáo đi.

Bây giờ ta thử so bì,

Ong còn đoàn kết, hướng chi là người!

Nhật, Tây áp bức giống nòi,

Ta nên đoàn kết để đòi tự do.

(Con cáo và tổ ong, báo Việt Nam độc lập, ngày 01-7-1942, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.274)

Omột tỉnh có nhiều dân tộc, trong một xã, trong một hợp tác xã phải có đoàn kết dân tộc, phải

thực hiện chính sách đoàn kết dân tộc. Đó là công việc của Đảng, của chi bộ phải làm.

(Nói chuyện tại Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Tuyên Quang, ngày 20-3-1961, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.13, tr.76)

Ở Nam Bộ, chúng ta kháng Pháp, thì toàn thể anh em Hoa kiều cũng bãi thị, bãi khóa, bãi công.

Thế đủ tỏ rằng tình nghĩa giữa Hoa và Việt là như môi với răng. Vậy nên chính sách của chúng ta là “Việt - Hoa thân thiện”.

(Hoa - Việt tình thành đoàn kết, (Thư gửi thanh niên toàn xứ), ngày 27-11-1945, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.4, tr.123)

Ở nước ta, lần này là lần đầu mà đồng bào ta, anh chị em lao động ta, được tự do đón tiếp ngày 1 tháng 5. Vậy nên nó có ý nghĩa đặc biệt sâu xa hơn nữa.

Đối với chúng ta nó là một ngày để tỏ cho thế giới biết rằng ngày này chẳng những là ngày tết lao động, mà nó còn là ngày toàn dân đoàn kết. Đoàn kết để giữ vững tự do dân chủ. Đoàn kết để kiến thiết nước nhà. Đoàn kết để xây dựng một đời sống mới.

(Lời kêu gọi nhân ngày 1-5, báo Cứu quốc, ngày 1-5-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.4, tr.251)

Ở trường thì phải đoàn kết, giúp đỡ anh chị em, thi đua học tập. Phải đoàn kết giữa thầy và trò, làm cho trường mình luôn luôn tiến bộ.

(Nói chuyện với nam nữ thanh niên học sinh các trường Trung học Nguyễn Trãi, Chu Văn An và Trưng Vương (Hà Nội), ngày 18-12-1954, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.9, tr.179)

Ở Việt Nam ta, cả dân tộc là đại gia đình. Dân tộc có được giải phóng thì gia đình nhỏ của mình mới được giải phóng. Nếu gia đình to chưa được giải phóng, gia đình mình cũng chưa được giải phóng.

(Bài nói chuyện tại lớp chính huấn các cơ quan Khu I, ngày 25-8-1953, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.8, tr.217)

Phải đoàn kết chặt chẽ giữa đồng bào lương và đồng bào các tôn giáo, cùng nhau xây dựng đời sống hoà thuận ấm no, xây dựng Tổ quốc.

(Bài nói chuyện tại lớp bồi dưỡng cán bộ về công tác mặt trận, tháng 8-1962, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.13, tr.454)

Phải đoàn kết chặt chẽ không phân biệt đảng phái, giai cấp, tôn giáo.

(Lời tuyên bố với quốc dân sau khi đi Pháp về, ngày 23-10-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.4, tr.471)

Phải đoàn kết giữa lương và giáo, giữa quân và dân, giữa miền Bắc và miền Nam.

(Bài nói chuyện với Hội nghị Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tại Hà Tĩnh, ngày 15-6-1957, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.10, tr.626)

Phải đoàn kết tốt các đảng phái, các đoàn thể, các nhân sĩ trong Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, thực hiện hợp tác lâu dài, giúp đỡ lẫn nhau, cùng nhau tiến bộ.

Phải đoàn kết các dân tộc anh em, cùng nhau xây dựng Tổ quốc.

(Bài nói chuyện tại lớp bồi dưỡng cán bộ về công tác mặt trận, tháng 8-1962, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.13, tr.453)

Phải lấy công tác mà củng cố đoàn kết. Phải lấy đoàn kết mà đẩy mạnh công tác.

(Nói chuyện tại Hội nghị đại biểu Mặt trận Liên - Việt toàn quốc, ngày 10-01-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.244)

Phải tăng cường đoàn kết dân tộc. Đây là một công tác rất quan trọng, có nội dung mới và rộng hơn. Các dân tộc miền núi đoàn kết chặt chẽ, các dân tộc thiểu số đoàn kết với dân tộc đa số.

(Nói chuyện tại Hội nghị tổng kết cuộc vận động hợp tác hóa nông nghiệp, phát triển sản xuất, kết hợp hoàn thành cải cách dân chủ ở miền núi, ngày 08-10-1961, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.13, tr.225)

Phải thực hiện cho kỳ được quân và dân nhất trí, cán bộ và chiến sĩ nhất trí. Đó là nền tảng của sự thắng lợi.

(Thư gửi cán bộ chiến sĩ Trung đoàn Sơn La, tháng 6-1949, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.135)

Phải tích cực bồi dưỡng và phát huy tác dụng cốt cán của bần nông và trung nông lớp dưới, phải thành tâm và kiên nhẫn thuyết phục trung nông, phải giữ vững khối đoàn kết chặt chẽ trong hàng ngũ nông dân lao động như anh em một nhà.

(Lời kêu gọi nông dân, báo Nhân Dân, ngày 03-8-1959, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.12, tr.262)

Quân thù không sợ cái gì, chỉ sợ nhân dân Việt Nam đoàn kết.

(Báo cáo về tình hình các đảng phái trong nước, tháng 3-1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.490)

Quốc dân đồng lực đồng tâm

Kháng chiến thắng lợi chắc chắn trong tay.

(Kinh nghiệm du kích Pháp, Cục Chính trị xuất bản, năm 1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.410)

Sự đoàn kết chặt chẽ giữa nhân dân ta và 900 triệu nhân dân các nước anh em là một lực lượng vô cùng to lớn. Với lực lượng ấy, với sự đồng tình ủng hộ của nhân dân các nước yêu chuộng hòa bình trên thế giới, chúng ta nhất định khắc phục được mọi khó khăn, nhất định hoàn thành được nhiệm vụ vẻ vang của chúng ta là thống nhất nước nhà và tiến dần lên xã hội chủ nghĩa.

(Báo cáo tại kỳ họp thứ bảy Quốc hội nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa khóa I, ngày 10-9-1957, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.11, tr.104)

Sự đoàn kết nhất trí giữa Đảng, Chính phủ, quân đội và nhân dân ta trở thành một lực lượng vô cùng to lớn. Nó giúp ta vượt tất cả mọi khó khăn gian khổ. Nó rèn luyện cho chiến sĩ, cán bộ và đồng bào ta thành những người anh hùng.

(Kỷ niệm Cách mạng Tháng Tám, báo Nhân Dân, ngày 19-8-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.85)

Sự đoàn kết quốc tế của giai cấp vô sản, của các đảng cộng sản và công nhân, của các nước trong phe xã hội chủ nghĩa là mối tình sắt đá không gì lay chuyển nổi.

(Diễn văn trong tiệc chiêu đãi Chủ tịch Dapôtôtski, ngày 20-7-1957, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.11, tr.19)

Sự đồng tâm của đồng bào ta đúc thành một bức tường đồng xung quanh Tổ quốc. Dù địch hung tàn, xảo quyệt đến mức nào, đụng đầu nhằm bức tường đó, chúng cũng phải thất bại.

(Lời kêu gọi nhân kỷ niệm sáu tháng kháng chiến, ngày 19-6-1947, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.5, tr.179)

Sử ta dạy cho ta bài học này:

Lúc nào dân ta đoàn kết muôn người như một thì nước ta độc lập, tự do.

Trái lại lúc nào dân ta không đoàn kết thì bị nước ngoài xâm lấn.

Vậy nay ta phải biết đoàn kết, đoàn kết mau, đoàn kết chắc chắn thêm lên mãi dưới ngọn cờ Việt Minh để đánh đuổi Tây - Nhật, khôi phục lại độc lập, tự do.

(*Nên học sử ta*, báo *Việt Nam độc lập*, ngày 01-02-1942, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.3, tr.256)

Sửa cái xã hội cũ đã mấy ngàn năm làm xã hội mới, ấy là rất khó. Nhưng biết cách làm, biết đồng tâm hiệp

lực mà làm thì chắc làm được, thế thì không khó. Khó dễ cũng tại mình, mình quyết chí làm thì làm được.

(*Đường cách mệnh*, năm 1927, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.2, tr.288)

Sức mạnh, sự vĩ đại và sự bền bỉ của nhân dân Việt Nam cơ bản là ở sự đoàn kết của nhân dân Việt Nam và ở sự ủng hộ của nhân dân thế giới.

(*Tôi hiến cả đời tôi cho dân tộc tôi*, nói ngày 14-7-1969, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.15, tr.675)

Ta có hai cách để thực hiện thống nhất tư tưởng, đoàn kết nội bộ là: Phê bình và tự phê bình.

Từ trên xuống dưới, ai nấy đều phải dùng nó để càng ngày càng đoàn kết, tiến bộ.

(*Bài nói chuyện trong buổi bế mạc Hội nghị cán bộ của Đảng lần thứ sáu*, ngày 18-01-1949, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.6, tr.16-17)

Ta đoàn kết để đấu tranh cho thống nhất và độc lập của Tổ quốc; ta còn phải đoàn kết để xây dựng nước nhà. Ai có tài, có đức, có sức, có lòng phụng sự Tổ quốc và phục vụ nhân dân thì ta đoàn kết với họ.

(*Nói chuyện tại Hội nghị đại biểu mặt trận Liên - Việt toàn quốc*, ngày 10-01-1955, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.9, tr.244)

Ta dùng sức mạnh tinh thần mà đánh thắng sức mạnh vật chất của địch. *Tinh thần đoàn kết*. Toàn dân đoàn kết. Quân và dân đoàn kết. Quân, dân và Chính

phủ đoàn kết. Đoàn kết là một sức mạnh vô địch. Nó sẽ đánh thắng cả giặc thực dân Pháp và bọn can thiệp Mỹ.

(Tình hình thế giới từ hạ tuần tháng 11 đến trung tuần tháng 12 năm 1950, ngày 18-12-1950, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.509)

Ta làm Cách mạng Tháng Tám thắng lợi, kháng chiến thành công, lúc ấy nhân dân và bộ đội ta lực lượng còn yếu, không súng, không tiền mà đánh thắng cũng là nhờ có đoàn kết.

(Nói chuyện với cán bộ, công nhân Nhà máy Dệt Nam Định, ngày 24-4-1957, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.538)

... tất cả các dân tộc, bất kỳ to hay là nhỏ, đều phải đoàn kết chặt chẽ, thương yêu giúp đỡ nhau như anh em một nhà.

(Bài nói chuyện với đồng bào và cán bộ tỉnh Hà Giang, tháng 3-1961, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.13, tr.94)

Tên Việt Bắc đã lừng lẫy khắp cả nước, khắp thế giới.

Có sự vẻ vang đó là vì toàn thể đồng bào Việt Bắc: Kinh, Thổ, Mán, Nùng, Mèo, v.v., ai cũng yêu nước, ai cũng không chịu làm nô lệ, ai cũng đoàn kết, ai cũng hăng hái ủng hộ cách mạng.

(Thư gửi đồng bào Việt Bắc, 19-8-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.221)

Theo kinh nghiệm mấy năm nay bất kỳ khó khăn gì, bất kỳ công việc to mấy ta đoàn kết đều làm được hết cả.

(Bài nói chuyện với các đại biểu nhân dân Thanh Hóa, ngày 13-6-1957, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.602)

Thế là lực lượng đoàn kết của nhân dân yêu chuộng hòa bình mạnh hơn tất cả các thứ vũ khí và trước lực lượng to lớn ấy thì đế quốc Mỹ dù là hung ác cũng phải e dè.

(Lại chuyện bom A và bom H, báo Nhân Dân, ngày 16-3-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.372)

Thống nhất nước nhà là con đường sống của nhân dân ta. Đại đoàn kết là một lực lượng tất thắng. Nhờ đại đoàn kết mà cách mạng đã thắng lợi, kháng chiến đã thành công. Nay chúng ta đại đoàn kết thì cuộc đấu tranh chính trị của chúng ta nhất định thắng lợi, nước nhà nhất định thống nhất.

(Thư gửi đồng bào cả nước, ngày 06-7-1956, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.360)

... thống nhất ý chí, thống nhất hành động, thống nhất kỷ luật, tập trung lãnh đạo là việc cực kỳ cần thiết và cực kỳ quan trọng.

(Phải theo đúng kỷ luật của Đảng, báo Nhân Dân, từ ngày 22 đến 24-8-1954, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.31)

Thực dân và phong kiến thi hành chính sách chia rẽ đồng bào Giáo và đồng bào Lương, để dễ thống trị. Tôi đề nghị Chính phủ ta tuyên bố: TÍN NGƯỠNG TỰ DO và Lương Giáo đoàn kết.

(Những nhiệm vụ cấp bách của Nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, nói ngày 3-9-1945, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.8)

Tỉnh ta có nhiều dân tộc, trước kia bọn thực dân và phong kiến dùng mọi cách để chia rẽ các dân tộc. Chúng làm cho dân tộc này khinh rẻ và oán ghét dân tộc khác, để chúng dễ dàng áp bức bóc lột tất cả các dân tộc ta.

Ngày nay, chế độ ta là chế độ dân chủ, Đảng và Chính phủ ta chỉ lo phục vụ lợi ích của nhân dân. Đồng bào tất cả các dân tộc, không phân biệt lớn nhỏ, phải thương yêu giúp đỡ lẫn nhau, phải đoàn kết chặt chẽ như anh em một nhà, để cùng nhau xây dựng Tổ quốc chung, xây dựng chủ nghĩa xã hội làm cho tất cả các dân tộc được hạnh phúc, ấm no.

(*Bài nói chuyện với đồng bào và cán bộ tỉnh Cao Bằng, ngày 21-02-1961, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.13, tr.44-45*)

... tổ chức là lợi khí cốt yếu của chúng ta để đánh bại địch.

(*Thư gửi đồng bào, Vệ quốc quân, dân quân du kích, cán bộ xung phong cảm tử Khu XI, khoảng 19-12-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.366*)

Toàn dân đại đoàn kết,

Cả nước dốc một lòng;

Thống nhất chắc chắn được,

Độc lập quyết thành công.

(*Thơ chúc Tết Mậu Tý, Xuân Mậu Tý 1948, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.419*)

Toàn dân đoàn kết nhất trí thì chúng ta nhất định xây dựng được nước Việt Nam hoà bình, thống nhất, độc lập, dân chủ, tự do, giàu mạnh.

(*Nói chuyện với đại biểu nhân dân thành phố Hải Phòng, ngày 30-5-1957, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.576*)

Toàn thể đồng bào ta, không chia lương giáo, đoàn kết chặt chẽ, quyết lòng kháng chiến, để giữ gìn non sông Tổ quốc, mà cũng để giữ gìn quyền tôn giáo tự do.

(*Thư gửi đồng bào nhân ngày lễ Thiên Chúa giáng sinh, Bút tích lưu tại Bảo tàng Cách mạng Việt Nam, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.544*)

Toàn thể nhân dân, không phân biệt giai cấp, tín ngưỡng và nghề nghiệp, đều phải giữ gìn trật tự và ra sức ủng hộ chính quyền nhân dân, thật thà hợp tác với quân đội nhân dân, tuân theo pháp luật của Chính phủ và mệnh lệnh của quân đội.

(*Tám điều mệnh lệnh của Chính phủ Dân chủ Cộng hòa Việt Nam, ngày 09-9-1952, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.487*)

Tôi mong đồng bào Công giáo ta sẽ hết lòng hết sức cùng toàn dân kiên quyết đấu tranh cho nước nhà thống nhất, giữ vững hòa bình.

(*Thư gửi đồng bào Công giáo nhân dịp lễ Nôen (1955), báo Nhân Dân, ngày 24-12-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.226*)

Trong chính sách đoàn kết cần phải chống hai khuynh hướng sai lầm: cô độc hẹp hòi và đoàn kết vô nguyên tắc.

(*Nói chuyện tại Hội nghị đại biểu Mặt trận Liên - Việt toàn quốc, ngày 10-01-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.244*)

... trong công việc cách mạng, công việc kháng chiến kiến quốc, không có việc sang, việc hèn, *mọi việc đều quan trọng. Mọi người phải làm tròn nhiệm vụ của mình.* Tất cả mọi ngành và tất cả mọi người phải đoàn kết thân mật, hợp tác chặt chẽ, như tay với chân, thì công việc mới dễ dàng thành công.

(*Phải chữa cái bệnh cấp bậc, báo Sự thật, ngày 15-7-1950, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.408*)

Trong Hiến pháp ta đã định rõ: Tín ngưỡng tự do. Nếu ai làm sai Hiến pháp, khiêu khích công giáo thì sẽ bị phạt.

(*Thư gửi Giám mục Lê Hữu Từ, ngày 01-02-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.53*)

Trong kháng chiến, chúng ta phải đoàn kết để kháng chiến, đoàn kết những người tán thành kháng chiến. Bây giờ, chúng ta đoàn kết rộng rãi hơn, bất kỳ người Việt Nam nào, dù trước đây theo bù nhìn, theo Pháp cho đến theo Mỹ, nhưng nay tán thành hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ, ta đều bắt tay; dù người đó thuộc giai cấp gì, dù trước cầm súng chống lại ta đi nữa, nhưng nay tán thành hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ ta cũng bắt tay.

(*Bài nói tại Hội nghị cán bộ, ngày 07-10-1954, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.69*)

Trong kháng chiến, trong cách mạng, giặc mạnh hơn ta nhưng ta vẫn thắng được giặc. Vì ta có quyết tâm và đoàn kết.

(*Bài nói chuyện với nhân dân và cán bộ xã Mỹ Trì, huyện Từ Liêm (Hà Nội) ngày 12-01-1958, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.11, tr.229*)

Trong khi bọn thực dân Pháp và can thiệp Mỹ tìm mọi cách chia rẽ lương giáo, hòng cướp nước ta, thì việc đoàn kết toàn dân, đoàn kết lương giáo để cứu nước, cứu dân là vô cùng cần thiết.

(*Thư gửi đồng bào Công giáo toàn quốc nhân dịp lễ Đức Chúa Giáng sinh, ngày 25-12-1952, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.522*)

Trong lúc dân tộc đang ở ngã tư đường, chết hay sống, mất hay còn, mỗi đồng chí và toàn cả đoàn thể phải đem tất cả tinh thần và lực lượng ra để đưa toàn dân quay về một hướng, nhằm vào một mục đích: đánh đuổi thực dân Pháp và làm cho nước thống nhất và độc lập.

(*Thư gửi các đồng chí Bắc Bộ, ngày 01-3-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.87*)

Trừ bọn đại Việt gian ra thì người Việt Nam ai cũng có lòng yêu nước, ghét giặc. Đại đa số nguyện binh đều vì giặc áp bức lừa gạt mà theo giặc. Chúng ta chịu khó và khôn khéo kêu gọi lòng ái quốc của họ thì nhất định họ sẽ quay về với kháng chiến.

(*Vận động nguyện binh, báo Cứu quốc, ngày 30-6-1951, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.106*)

Trừ những người cố ý phá hoại, ngoài ra không ai cố ý sai lầm, sai lầm là vì không hiểu, không biết. Vì vậy, đối với cán bộ bị sai lầm, ta quyết không nên nhận rằng họ muốn như thế, mà công kích họ. Trái lại, ta phải dùng thái độ thân thiết, giúp họ tìm ra cái cố vì sao mà sai lầm? Sai lầm như thế, sẽ có hại đến công việc thế nào? Làm thế nào mà sửa chữa?

(Sửa đổi lối làm việc, tháng 10-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.5, tr.323)

Trước kia các dân tộc để giành độc lập phải đoàn kết, bây giờ để giữ lấy nền độc lập càng cần đoàn kết hơn nữa.

(Lời phát biểu tại Hội nghị đại biểu các dân tộc thiểu số Việt Nam, ngày 03-12-1945, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.4, tr.130)

Trước kia đánh giặc, ta không có tàu bay, tàu bò. Giặc mạnh hơn ta nhưng cuối cùng ta vẫn thắng được giặc. Vì ta có sức đoàn kết, vì ta có quyết tâm.

(Bài nói chuyện với nhân dân và cán bộ xã Mỹ Trì, huyện Từ Liêm (Hà Nội), ngày 12-01-1958, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.11, tr.227)

Trước nạn ngoại xâm, toàn thể quốc dân đã đoàn kết chặt chẽ thành một khối kiên cố, thành một lực lượng thống nhất mà không đội xâm lăng nào đánh tan được.

(Lời kêu gọi đồng bào Nam Bộ, báo Cứu quốc, ngày 29-10-1945, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.4, tr.89)

Tuy có một số đồng bào lầm lạc, qua một thời gian, những người ấy dần dần giác ngộ và quay về với Tổ quốc.

Nay đồng bào Hòa Hảo Sa Đéc đã xung phong bỏ quân giặc cướp nước mà về với Tổ quốc thân yêu.

Chính phủ và toàn quốc đồng bào đang chờ đợi để hoan nghênh những người đang lầm đường theo giặc sẽ noi gương ái quốc của anh em Hòa Hảo đó.

(Lời kêu gọi đồng bào Cao Đài, Hòa Hảo, báo Cứu quốc, ngày 03-5-1948, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.5, tr.516)

Tư tưởng dân tộc hẹp hòi là do bọn đế quốc phong kiến để lại.

Bất kỳ dân tộc nào cũng đều là anh em một nhà, chia rẽ dân tộc là không tốt.

(Nói chuyện với cán bộ và đại biểu nhân dân các dân tộc tỉnh Lào Cai, ngày 24-8-1958, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.11, tr.523)

Từ khi giựt được chính quyền trong tay phát xít Nhật, chúng ta luôn luôn chiến đấu để bảo vệ đất nước bằng mọi hình thức: chính trị, kinh tế và quân sự. Quân đội Việt Nam và dân chúng Việt Nam đã liên kết thành một khối, quyết không chịu làm nô lệ dưới một chế độ thuộc địa nào. Trong khi chiến đấu, chúng ta được dân chúng ủng hộ, nhất định chúng ta được dư luận thế giới tán đồng, nhất định chúng ta sẽ thắng.

(Chiến đấu vì chính nghĩa, báo Cứu quốc, ngày 06-12-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.4, tr.516-517)

Từ lúc đầu chính sách đối nội của Việt Minh là đoàn kết toàn dân, tranh độc lập cho Tổ quốc.

(*Thư gửi Hội nghị Tổng bộ Việt Minh, ngày 20-4-1948,*

Từ trên ta phải nhận rằng đã là con Lạc cháu Hồng thì ai cũng có ít hay nhiều lòng ái quốc. Đối với những đồng bào lạc lối lầm đường, ta phải lấy tình thân ái mà cảm hoá họ. Có như thế mới thành đại đoàn kết, có đại đoàn kết thì tương lai chắc sẽ vẻ vang.

(*Thư gửi đồng bào Nam Bộ, báo Cứu quốc, ngày 01-6-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.280-281) Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.503)*

Tư tưởng cần thông suốt từ trên đến dưới, đoàn kết phải chặt chẽ từ trên đến dưới, từ trên đến dưới phải thực hiện đồng cam cộng khổ.

(*Gửi Chính uỷ Văn Tiến Dũng, tháng 7-1951, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.138)*

Vấn đề chính là nhận định cuộc cách mạng trước mắt của Việt Nam là một cuộc cách mạng giải phóng dân tộc; lập *Mặt trận Việt Minh*, khẩu hiệu chính là: Đoàn kết toàn dân, chống Nhật, chống Pháp, tranh lại độc lập; hoãn cách mạng ruộng đất.

Cái tên *Việt Nam độc lập đồng minh* rất rõ rệt, thiết thực và hợp với nguyện vọng toàn dân.

(*Báo cáo chính trị tại Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ II của Đảng, ngày 11-02-1951, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.23)*

Vậy nay ta phải biết đoàn kết, đoàn kết mau, đoàn kết chắc chắn thêm lên mãi dưới ngọn cờ Việt Minh để đánh đuổi Tây - Nhật, khôi phục lại độc lập, tự do.

(*Nền học sử ta, báo Việt Nam độc lập, ngày 1-2-1942, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.256)*

Vì muốn tranh thủ hoàn toàn nền độc lập, muốn có sự hợp tác chặt chẽ giữa các đảng phái để làm cho Chính phủ mạnh mẽ thêm, nên nay đổi thành Chính phủ liên hiệp lâm thời. Trong giai đoạn này, các đảng phái đoàn kết thì Chính phủ mới vượt qua được các cơn sóng gió.

(*Tuyên bố chính sách của Chính phủ liên hiệp lâm thời, báo Sự thật, ngày 9-1-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.173)*

Vì toàn dân đại đoàn kết để chống thực dân Pháp và để tranh lấy thống nhất và độc lập thật sự cho Tổ quốc mình.

(*Trả lời phỏng vấn của nhà báo Standley Harrison, phóng viên báo Telepress, tháng 3-1949, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.45)*

“Việt Nam độc lập” thổi kèn loa.

Kêu gọi dân ta trẻ lẫn già

Đoàn kết vững bền như khối sắt

Để cùng nhau cứu nước Nam ta!

(*Việt Nam độc lập, báo Việt Nam độc lập, ngày 21-8-1941, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.237)*

Việt Nam hiện đang chuẩn bị đánh Nhật, đuổi Pháp để giành lấy sự độc lập tự do, vậy nên vô luận gần hay xa và bất cứ dân tộc nào nổi lên chống với đế quốc xâm lược đều là bạn thân của dân tộc Việt Nam ta vậy.

(Li Bằng, báo *Đông Minh*, tháng 12-1943,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.3, tr.471)

Xưa nay, những người yêu nước không vì tuổi già mà chịu ngồi không. Nước ta có những người như Lý Thường Kiệt, càng già càng quắc thước, càng già càng anh hùng.

Hiện nay, nước ta mới tranh lại quyền độc lập tự do, nhưng còn phải qua nhiều bước khó khăn, để củng cố quyền tự do độc lập đó. Vậy nên quốc dân ta, bất kỳ già trẻ, đều phải ra sức gánh một vai.

(*Thư gửi các vị phụ lão*, báo *Cứu quốc*, ngày 21-9-1945,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.4, tr.23)

Y kiến không thống nhất vì thiếu đoàn kết. Phải đoàn kết nhất trí giữa cán bộ chuyên môn với cán bộ chính trị, cán bộ mới với cán bộ cũ, cơ quan này với cơ quan khác.

(*Nói chuyện với Hội nghị tổng kết công tác nông lâm ngư nghiệp*, tháng 4-1956, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sdd, t.10, tr.319)

VANG VỌNG LỜI NƯỚC NON

Những câu trích mang giá trị giáo dục và ý nghĩa nhân văn sâu sắc,
được tuyển chọn trong bộ *Hồ Chí Minh toàn tập* xuất bản lần thứ ba

Tập 9: ĐẠI ĐOÀN KẾT LÀ MỘT LỰC LƯỢNG TẤT THẮNG

Chịu trách nhiệm xuất bản, nội dung

Giám đốc - Tổng Biên tập: TRẦN CHÍ ĐẠT

Biên tập: Đào Mai Phương - Phạm Thị Thiềm
Nguyễn Thị Lê - Nguyễn Thị Hào
Tổng hợp: Nguyễn Liên Hương
Trình bày sách: Nguyễn Tuấn Đạt
Sửa bản in: Mai Quốc Bảo
Thiết kế bìa: Trần Hồng Minh
Nguồn ảnh: Ảnh tư liệu

NHÀ XUẤT BẢN THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

Website: www.nxbthongtintruyenthong.vn, book365.vn, ebook365.vn

Trụ sở chính: Tầng 6, Tòa nhà Cục Tần số vô tuyến điện - 115 Trần Duy Hưng,
quận Cầu Giấy, TP. Hà Nội

Điện thoại Biên tập: 024.35772141/43 Fax: 024.35579858
E-mail: nxb.tttt@mic.gov.vn

Chi nhánh tại TP. Hồ Chí Minh: 211 đường Nguyễn Gia Trí, P.25,
quận Bình Thạnh, TP. Hồ Chí Minh

Điện thoại: 028.35127750 Fax: 028.35127751
E-mail: cnsq.nxbttt@mic.gov.vn

Chi nhánh miền Trung - Tây Nguyên:

Địa chỉ: 42 Trần Quốc Toàn, quận Hải Châu, TP. Đà Nẵng
Điện thoại: 0236.3897467 Fax: 0236.3843359
E-mail: cndn.nxbttt@mic.gov.vn

Địa chỉ: 46 đường Y Jút, YBih Alêô, TP. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk
ĐT: 0262.3808088 E-mail: cntn.nxbttt@mic.gov.vn